BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 246 25 ARALIK 1979 7.5 LIRA

FAŞİST TERÖRÜN HEDEFLERİ

Tekellerin Tekel'i ele geçirme planı

SİGARA ÜRETİMİ

	1977		1978		1979	
	Miktar (Bin Ton)	Değer (Milyon TL)	Miktar (Bin Ton)	Değer (Milyon TL)	Miktar (Bin Ton)	Değer (Milyon TL)
Filtreli	24,0	18.000,0	28,4	21.300,0	31,6	23.700,0
Filtresiz	28,3	5.688,3	22,1	4.442,1	21,7	4.361,7
TOPLAM	52,3	23.668,3	50,5	25.742,1	53,3	28.061,7
SİGARA TALEBİ						
Filtreli	31,0	23.250,0	35,0	26.250,0	44,7	33.525,0
Filtresiz	26,5	5.326,5	25,7	5.165,7	24.1	4.844,1
TOPLAM	57,5	28.576,5	60,9	31.415,7	68,8	38.369,1

Odalar Birliği Başkanı Yazar tekel'e talip oldu

Özel sektörün, tekellerin göz diktiği bir yatarım alanı var: Sigara üretimi. Demirel hükümeti'nin programında "sigara kaçakçılığının ve döviz kaybının önlenmesi,memleket içi ihtiyacın karşılanması ile birlikte ihracata dönük bandrol sigara imalatı için yerli ve yabancı özel teşebbüse imkan tanınması konusu üzerinde önemle durulacaktır" şeklinde ifadesini bulan bu iştah, son günlerde daha da açıldı. Geçtiğimiz hafta Odalar Birliği'nin Denizli'de yapılan Bölge Toplantısında Birlik Başkanı Mehmet Yazar "ihracata dönük olması koşuluyla özel sektörün sigara üretebilmesine izin verilmesini" istedi.

Uzun süredir özel sektörün gündeminde bulunan bu konunun son günlerde birdenbire ön plana çıkarılmasında, Demirel hükümeti gibi "hür teşebbüsün girişim şevkini kırmamaktan" yana bir hükümetin iktidarda bulunmasının rolü büyüktür kuşkusuz. Ancak,sözü edilen, yalnızca yerli özel teşebbüs değil, işbirliği yaptığı yabancı özel teşebbüstür de. Bu nedenle yabancı sermayenin de, Türkiye'de bu alanda yeni girişimlere hazırlıksız olduğu söylenemez. Ayrıca, yabancı sermayenin geçmişten kalan "tatlı" kârları anımsatan deneyleri de vardır. 1864'de, 750 bin ton altın karşılığında Fransızlara verilen 30 yıl süreli imtiyazla başlatılmış, "Memaliki Şahane Dühanları Müşterekül Menfaa Reji" şirketi, bu imtiyazını tam 60 yıl süreyle tepe tepe kullanmıştı.

Cumhuriyet'ten sonra yurtiçinde tütünün alınmasından, işlenmesine ve satılmasına kadar her türlü işlemin devlet tekili altına alınmasıyla son bulan imtiyazlar aradan 55 yıl geçtikten sonra geri alınmaya çalışılmaktadır.

Ama köprülerin altından çok sular akmış, emperyalizm daha da azgınlaşmış ve deney kazanmıştır. Batılı tütün tekelleri için Türkiye zaten bir bölümüyle ele geçirilmiş bir pazar durumundadır. Gerek Irak ve Suriye'den, gerekse deniz yoluyla bol miktarda Marlboro, Kent, Camel Türkiye'ye kaçak olarak sokulmakta ve karşılığı döviz ya da daha önemlisi uyuşturucu madde olarak geri alınmaktadır. Bu nedenle, yabancı sermaye halen sürdürmekte olduğu bu faaliyetin sağladığı "kârların çok ötesinde bir kâr garantisi"olmadıkça girişime yanaşmayacaktır. Türkiye'deki politik ortamın "istikrarlı" ve "güven verici" olmayışı yabancı sermayeyi ürkütmektedir.

Yerli ve yabancı özel sektörü düşündüren bir başka önemli konu da Tekel'dir. Türk özel sektör temsilcileri, hükümet programında belirtilen şekilde Türkiye'de sigara kaçakçılığının ve bu kanaldan kaybedilen dövizin önlenemeyeceğini savunmaktadırlar. İstekleri, Tekel'in tümüyle ortadan kaldırılması ve sigara üretiminin rekabetçi serbest piyasa koşulları altında yapılmasıdır. Programdaki ifade, Tekel'in birdenbire ya da belli bir süreç içinde tasfiye edileceğine ilişkin açıklıktan voksundur. Yugoslavya ve Bulgaristan'da yaptırılan fason sigara üretimi gibi, Türkiye'de özel kesime sigara üretme izni verilirken, tütün ve sigara gibi hammaddeler ile mamul sigara üretimi üzerindeki Tekel denetiminin sürme olasılığı da bulunmaktadır.

TEKEL'İN ÜRETİMİ...

Bugün Tekel'in elindeki fabrikalar yılda 39 bin tonu filtreli, 37 bin tonu da filtresiz olmak üzere toplam 76 bin tonluk kapasiteye sahiptir. Yapılan tahminlere göre, 1979 yılı sonunda toplam sigara talebi ise, 68,8 bin dolayında olacaktır. (Bakınız Tablo 1) Tekel'in ilk 10 aylık üretim rakamlarına bakıldığında 46 bin tonda kaldığı görülmektedir. Geçen yıl Malatya Sigara Fabrikası'nın üretime geçirilmesi ve Adana Sigara Fabrikası'nın genişletilmesiyle yeni üretim kapasiteleri yaratılmasına karşın, Tekel sigara fabrikalarının tam kapasitede çalıştırılmamaları nedeniyle amaçlanan düzeyde üretim gerçekleştirilememektedir. Ayrıca, yatırımlardaki gecikmeler de, özellikle filtreli sigarada hızla artan talebin karşılanamamasına yol açmaktadır. Bu nedenle, Tekel Yugoslavya ve Bulgaristan'a kaliteli tütün karşılığında fason üretim yaptırmaktadır. Bu yılın Ocak-Ekim dönemindeki 38 bin tonluk filtreli sigara üretiminin yaklaşık 14 bin tonluk bölümünü fason üretim oluşturmuş, yılın son ayında ise bu rakam 18 bin tona ulaşmıştır.

Tekel'in, kapasitesinin ve talebin çok altında kalan üretim düzeyi, bu alanda yapılan kaçakçılığın hangi boyutlarda olduğu konusunda da bir fikir vermektedir. Diğer bir deyişle, Tekel varoldukça ve örneğin hammaddeler ya da fiyatlar üzerindeki denetimini sürdürdükçe, emperyalist tütün tekelleri için Türkiye'de açıktan yatırım yapmakla yapmamak arasında bir farklılık bulunmamaktadır. Resmi olarak Tekel'in kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin bir açıklama yapılmamasına karşın, yerli ve yabancı özel sektörün bu konu üzerinde hassasiyetle durmalarının altında yatan bir başka önemli neden vardır.

DÜNYACA ÜNLÜ TÜRK TÜTÜNÜ!...

İsviçre'de üretilen ve Türkiye dışında, tüm Avrupa ülkeleri ile Birleşik Amerika'da satılan odunsuz "Samsun" sigarasının reklamında da kullanılan bu cümle bazı ipuçları vermektedir. Bunun için de Türkiye'den önce dünyadaki tütün üretimine kısaca bir göz atmakta yarar vardır: 1968-1972 yılları arasında dünya tütün üretimi aynı düzeyde kalırken, sigara tüketimi yüzde 13 oranında artmış ve tütünsüz kalma tehlikesi üzerine uluslararası tekeller 1972'den itibaren alım fiyatlarını yükseltmek zorunda kalmışlardır. Bu arada, her bin sigarada kullanılan tütün miktarı 1965 yılında 1 kg. iken, bu miktar 1977 yılında 0,808 kg'a düşürülmüştür.

Dünyanın en büyük tütün tekellerine sahip Birleşik Amerika'nın bu yılın başındaki yaprak tütün stokları incelendiğinde, Şark tipi tütün stoklarında azalma, yerli tiplerde ise yükselme gözlenmektedir. Birleşik Amerika'nın şark tipi tütün ithalatı yaptığı dört ülke Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Bulgaristan'dır. Bundan altı yıl önce, ithal ettiği şark tipi tütünlerin yüzde 83'ünü Türkiye'den karşılayan Birleşik Amerika, geçen yıl bu oranı kalitesinin düşük ve fakat fiyatının yüksek oluşu nedeniyle yüzde 63'e düşürmüştür. Başta Birleşik Amerika olmak üzere tüm emperyalist ülkelerin hesapları, sigara üretiminden önce tütün üretim ve pazarını ele geçirmek ve bütünüyle denetleyebilmek noktasına gelip dayanmaktadır.

Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü'nce yapılan bir araştırmaya göre, Türkiye'de 340 bin hektarlık bir alanda tütün ekimi yapılmakta ve yıllık üretim 311 bin tonu bulmaktadır. 1979-1980 ihraç sezonuna ise 306 bin tonluk bir stokla girilmektedir. Bu miktar, Türkiye'nin son 10 yıl içindeki ortalama kapasitesinin 3,5 katına eşittir.

Bu rakamlarla, büyük kentlerin cadde ve sokaklarındaki "Kent var, Marlboro var" çığlıkları arasındaki çelişki, emperyalist ülkeleri ve yerli işbirlikçilerini rahatsız etmemekte, aksine yüreklendirmektedir. Başta Koç olmak üzere büyük burjuvazinin "teşebbüs azmini" de kamçılayan bu çelişkidir. Bu azmin tatmin olmasıyla belki sokak köşelerindeki karaborsacılar ortadan kalkacak, ama tütün üreticisi 486 bin emekçinin daha çok sömürülmesi ile ortaya çıkan daha büyük çelişkiyi yoketmeye burjuvazinin gücü yetecek mi?

ÜLKER DİRENİŞÇİLERİNİN TEMSİLCİLERİ YÜRÜYÜŞ'Ü ZİYARET ETTİ

İstanbul Ülker Fabrikası'nda işverenin lokavt ilanına karşı direnen Ülker işçileri, direnişlerine Türkiye çapında sınıfsal dayanışmayı güçlendirmek için çeşitli bölgelere temsilciler gönderdi. Ülker işçilerini temsil eden bir heyet de YÜRÜYÜŞ'ü ziyaret ederek görüşlerini açıkladı.

Ülker işçilerinin temsilcileri, direnişlerine "Ülker ürünlerini satın almama" biçiminde gösterilen dayanışmayı yaygınlaştırmak amacında olduklarını söylediler. Türkiye'nin her yerinde ilerici işçi kuruluşlarının temsilcileriyle görüşerek Ülker direnişinden elde edilen deneyimleri anlatacaklarını, başka ilerici kuruluşların mücadele deneyimlerinden yararlanmaya çalışacaklarını belirten işçi temsilcileri daha sonra şöyle konuştular:

"Amacımız burjuvaziye karşı ortak bir tavrın geliştirilmesi, burjuvazinin işçi sınıfına karşı giriştiği saldırılar karşısında kollektif bir güç oluşturulması, işçi sınıfı ve emekçi lere karşı tezgahlanan oyunların bozulmasıdır. Ülker ürünlerinin satın alınmaması biçiminde beliren dayanışmaya siyasal öz kazandırılmalıdır. Bu dayanışma, genel olarak lokavt mekanizmasına karış sınıfsal dayanışmanın yolunda somut bir adım olarak gerçekleştirilmelidir."

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği : İnfo-Türk Ajansı 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles BELÇİKA, Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL., Yayın ilanları % 50 indirimlidir ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300.- TL., altı aylık 150.- TL. ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, ● Amerika: Yıllık 2000.-TL, altı aylık 1000.- TL. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 2500 TL., altı aylık 1250 TL.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: İnfo-Türk banka hesabı: BBL 310-0148714-02 Bruxelles - BELÇİKA

SAFLARI OLUŞTURMAK

YÜRÜYÜŞ

Türkiye kapitalizminin ekonomik bunalımlarının çözümsüzlüğü, kapitalist sistemin genel bunalımlarının Türkiye'ye yansımaları, ülkemizde burjuvazinin iktidarını sürdürmekte düştüğü bunalımların temelinde yatan etmenlerden biridir. Bu bunalımlar, burjuvazinin tekelcilik aşamasına yükseldiği, tekelci büyük burjuvazinin devlet iktidarının başlıca karar mekanizmalarını kendi egemenliği altına almaya yöneldiği bir dönemde ortaya çıkmakta, böylece burjuvazinin değişik kesimleri arasındaki çatışmaları da derinleştirmektedir. Kitlelerin yaşam düzeyinin ve koşullarının olağanüstü biçimde kötüleşmesi, buna yol açan sorunlara hemen hiçbir çözüm bulunamaması, tam tersine tekellerin, büyük sermayenin "daha çok kâr" istemlerinin ancak kitleler için daha da dayanılmaz yıkımlar pahasına sağlanabilmesi, burjuvazinin egemenlik biçimlerinin birbiri ardına tükenmesinin temelinde yatmaktadır.

Büyük, tekelci burjuvazinin gerici-faşist yönetim biçimlerine yönelmesinin arkasında, işçi sınıfını, müttefiklerini, geniş kitleleri etkileyen ve onları devrimci, demokratik istemler yönünde harekete geçiren bunalımları, kendi egemenliğini sarsacak sonuçlar doğurmasını önleyerek ve faturasını en ağır baskılar altında emekçi yığınlara ödeterek aşma çabası vardır.

Emperyalizmin ve işbirlikçi, tekelci büyük burjuvazinin bir önceki hükümet eliyle CHP'ne kurduğu tuzak, bir yandan bu hükümeti işçi sınıfının ve müttefiki emekçi katmanların kitle eylemlerinin yükselişinin önünü kesmek için kullanmak ve böylece CHP ile tabanındaki emekçi yığınlar arasındaki bağı da sonuna kadar zayıflatmak; diğer yandan da ekonomik ve toplumsal bunalımların çözümü için CHP'nin elindeki olanakları da sonuna kadar tüketmek, gerici-faşist yönetim biçimlerine geçişi CHP yönetimine dayatmak olmuştur.

CHP'nin sağ merkez yönetimi, emperyalizme, tekelci büyük sermayeye, gericiliğe ödün üstüne ödün vermeye dayanan politikasıyla gerçekte bu tuzağın örülmesine kendi elleriyle yardımcı olmuş, gericiliğin sonuç almaya yönelik saldırısı karşısında kendi kendisini yenik düşürmüştür. CHP'nin sağ merkez yönetimi için, tekelci büyük sermaye "gel" dediği zaman iktidara geldiği gibi, "git" dediği zaman da iktidardan gitmekten başka çıkar yol kalmamıştır. O kadar ki, CHP yönetimi iktidardan çekilmek zorunda kaldıktan sonra bile, yine tekellerin has istemlerine uygun olarak, ama artık onların dayatmasına dahi gerek kalmadan, gerici-faşist yönetim biçimlerinin oluşmasına destek vaadedecek, en azından tarafsız kalacak bir konuma düşmüştür.

MHP destekli AP hükümeti ise, başlangıcın görünürdeki bütün iddialarına karşın, gerçekte, ekonomik-toplumsal bunalımlara kalıcı, sonuç alıcı çözümler sağlama hedefini esas alarak kurulmamıştır. MHP destekli AP hükümetinin başı Demirel, ekonomik-toplumsal bunalımlara "kalıcı" çözümler vaad etmenin bugünkü koşullarda kesinlikle bir hayal olduğunu gerçekte çok iyi bilerek, sırtını dayadığı emperyalizmin ve tekelci büyük burjuvazinin çıkarları doğrultusunda böylesi çözümlerin ancak gerici-faşist bir yönetim biçiminin "kalıcı" temellerine dayanarak uygulanabileceğini çok iyi hesaplayarak, öncelikle bu temelleri döşemek amacıyla hükümetini kurmuştur. MHP destekli AP hükümetinin programının baskı yasalarına ağırlık vermesi, varolan gerici, antidemokratik baskı yasalarının ve önlemlerinin ağırlaştırılmasına yönelmesi ve bu alandaki adımlarıyla, ekonomik-toplumsal bunalımların ağırlığını gözlerden uzaklaştırmaya çalışması bundandır.

Demirel hükümeti, bu arada hiç kuşkusuz, emperyalizmin ve tekellerin istemleriyle doğrudan doğruya çakışan, kitlelerin yaşam düzeyi ve koşulları için apaçık birer yıkım olan önlemleri uygulamaktan çekinmemektedir. MHP destekli hükümet, bir yandan baskı programını uygulamaya hazırlanırken, diğer yandan da büyük sermayenin gecikmiş istemlerini yerine getirmekte de vakit yitirmemektedir. Çünkü AP ve MHP ortaklığının başı Demirel, gerici-faşist bir yönetimin koşullarını oluşturup geliştirirken, aynı zamanda böyle bir yönetim biçimi altında emperyalizmin ve tekellerin programını gereği gibi uygulayabilecek tek alternatifin kendisi, AP-MHP ortaklığı olduğunu kanıtlama çabasındadır.

Ne var ki sorun, Demirel hükümetinin kendisinin, ekonomik-toplumsal bunalımlara sonuç alıcı çözümler getirmeyi programına esas almamasıyla bitmemektedir. Sorun, ekonomik-toplumsal bunalımlara AP hükümetinin de bir çözüm getiremeyeceğinin geniş kitleler tarafından kavranmasının önlenmesi, en azından geciktirilmesidir. İşte burada MHP destekli AP hükümeti, umduğundan da hızlı bir gelişmeyle karşı karşıyadır. Kitlelerin yaşamdüzeyinin kötüleşmesinin boyutları, bu yıkımın nedenlerinin ortaya çıkmasını ve çözümlerini kimsenin dilediği gibi erteleyebileceği, kitlelerin bilincine çıkmasını önleyebileceği ölçülerde değildir. Bu nedenle, artık kitlelerin gırtlağına kadar tırmanmış işsizlik, pahalılık, yokluk, gelecek ve iş güvencesinin yokluğu gibi sorunlaraDemirel hükümetinin de hiçbir çözüm bulamayacağı gerçeği en geniş yığınların bilincinde yansımasını bulmaktadır. İşçi sınıfının politik hareketinin, hükümetin daha kuruluşu sırasında bilimsel bir kesinlikle önceden gösterdiği bu gerçeği yaşam şimdiden doğrulamıştır.

Bu olgu,MHP destekli hükümeti, herşeyden önce,programındaki baskı önlemlerini daha büyük hızla gündeme getirmeye, varolan baskı önlemlerini ivedilikle ağırlaştırmaya ve daha geniş ilerici-demokratik kesimlerin karşısına çevirmeye, sıkıyönetimle ve militarist odaklarla bağlarını hızla güçlendirmeye yöneltmektedir. Buna bağlı olarak hükümet, baskı programının uygulanmasına ivedilikle geçişi sağlayabilecek bir "dönüm noktası"nı yakalayabilmek, bunun için de kitlelerdeki anti-faşist birikimi ezme işaretini verecek provokasyonlara zemin hazırlamak amacıyla bir dizi tertibi kovalamaktadır.

Hükümetin, baskı programının uygulanmasını hızlandırmaya yönelmesini tamamlayan ikinci gelişme, emperyalist merkezlerle, onların askeri - politik ekonomik örgütleriyle bağlarını hızla sağlamlaştırma, bu örgütlerin dayatmalarına en açık biçimlerde boyun eğerek sırtını sağlamlaştırma yoluna girmesidir.AP hükümetinin, NATO'nun son doruk toplantısında yeni silahlanma planlarını tereddütsüz onaylaması, Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri tehdit eden Amerikan ölüm füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesini kayıtsız şartsız desteklemesi, ABD'ye topraklarımızda yeni üsler teslim etme hazırlıklarına başlaması, dahası emperyalizmin İran devrimine karşı başlattığı uluslararası baskı ve tehdit kampanyasına aktif olarak katılması, NATO'nun bu amaca yönelik bildirisine imza koyması, söz konusu politikanın en açık belirtileridir.

Bütün bu gelişmeler, derin ekonomik ve toplumsal bunalımlar karşısında MHP destekli AP hükümetinin de çözümsüzlüğünün açığa çıkmasının, bir yanıyla, doğrudan gerici-faşist bir yönetime geçiş dayatmalarının yoğunlaşmasıyla neden atbaşı geliştiğini açıklamaktadır. Ama bu gelişmeler, aynı zamanda ve çok daha önemli olarak, AP hükümetine karşı muhalefetin kitlesel tabanının hızla gelişmesi, bu tabanda en geniş güçleri biraraya getirme olanaklarının güçlenmesi, kitle eylemleri için varolan nesnel koşulların olgunlaşması sonucunu doğurmaktadır. Oylarıyla bugünkü hükümetin kuruluşuna yardımcı olmuş emekçiler arasında da MHP destekli hükümete karşı muhalefet eğilimi gelişmektedir. AP hükümetine karşı, yalnız faşist tehlikenin tırmanışını değil, aynı zamanda bunun da arkasında yatan, emperyalizmin baskı ve dayatmalarını, tekellerin yıkım politikasını hedef alan bir platformda, politik, felsefi, hatta dinsel görüşleri ne olursa olsun en geniş emekçi yığınları etkin bir muhalefette birleştirmenin koşulları ortaya çıkmaktadır. MHP destekli AP hükümetinin kaçınılmaz iflasıyla ortaya çıkacak koşulların, doğrudan gerici-faşist bir yönetime geçiş dayatmalarının egemen olmasıyla değil, tam tersine faşist tırmanışı durdurup geriletilmesinin, demokratik mevzilerin güçlendirilip genişletilmesinin yolunu açacak biçimde sonuçlandırılması, büyük ölçüde böylesi bir muhalefetin olgunlaştırılmasına bağlıdır.

Bu olasılığın gerçekleşmesinin önündeki başlıca engel, bugün de, CHP'nin sağ merkez yönetiminin, emperyalizmle ve tekelci büyük sermayeyle bağlarını kollamaya dayanan, kitle eylemlerini durgunluğa, kitleleri pasifliğe itmeye yönelik politikasıdır. CHP yönetimi, tekellerin bir gün yine "gel" demesiyle iktidara gelmesini sağlayacağını umduğu bu politikasıyla, gerçekte onların gelecekteki daha ağır dayatmalarına da boyun eğmesinin koşullarını kendi eliyle hazırlamakta, dahası, anti-faşist güçlerin, AP hükümetine karşı muhalefetin saflarında dağınıklığı ve kararsızlığı körüklemektedir.

Ama AP hükümetine karşı muhalefetin en geniş, kitlesel boyutlarda geliştirilip yükseltilebilmesinde de başlıca etmen, başta işçi sınıfının etkin yığınsal eylemlere hazırlık düzeyinin güçlendirilmesi, kendi saflarında politik ve sendikal birliğinin geliştirilmesi, müttefikleriyle mücadele birliğinin sağlamlaştırılması ve onlar üzerinde yönetici, yönlendirici bir etkinlik kurmasının sağlanması, anti-faşist demokrasi güçlerinin kalıcı eylem birliğinin örülmesidir. Bu alanda, başta işçi sınıfının ilerici sendikal örgütleri olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerine, onların yönetimlerine de belirleyici görevler düşmektedir. Kitleleri pasifliğe de serüvenciliğe de iten eğilimlerden titizlikle uzak durulması, varsa bu eğilimlerden ivedilikle arınılması, güncel görevdir. Gün, faşist tırmanışa, emperyalizmin ve tekelci büyük sermayenin baskı ve dayatma politikasına karşı safları oluşturma günüdür.

Gericiliğin karartma tatbikatı

MHP destekli AP hükümetinin kuruluşuna temel olan baskı programının uygulanmasına yönelik girişimler, geçtiğimiz hafta başından itibaren özellikle hızlandı. Demirel'in hafta başında üniversite rektörleri ve akademi başkanlarıyla yaptığı toplantıları, otuzu aşkın ilin valileriyle düzenlenen toplantı izledi. Her üç toplantı da, hükümetin "işleri sıkı tuttuğu" kanısını egemen kılmaya yönelik görünümler arkasında, demokratik güçlere, ilerici örgüt ve kuruluşlara, gençlik yığınlarına çeşitli tehditlerin sıralanmasıyla geçti. Özellikle Demirel'in vali ve emniyet müdürleriyle yaptığı toplantı, ilerici-demokratik örgütleri "anarşinin kaynağında" gösterme, bu örgütlere yönelik ağır baskılar için gerekçeler hazırlama çabasına ışık tuttu.

MHP destekli hükümetin sıkıyönetimi işçi sınıfının politik ve sendikal örgütlerine, demokratik kuruluşlara karşı daha da ağırlaştırma çabaları hızla sürerken, sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması, Milli Güvenlik Kurulu'nun önerisiyle geçtiğimiz hafta TBMM tarafından kabul edildi. Bu öneri, CHP ortak gruplarında, YÜRÜYÜŞ'ün diğer sayfalarında da özetlendiği gibi, sert bir tepkiyle karşılaştı ve çok sayıda ilerici parlamenter, sıkıyönetim demokratik güçlere karşı bir baskı aracı olarak işlev gördüğünü vurguladılar. İlerici parlamenterler, CHP yönetiminin hükümetin baskı yasaları hazırlıklarına karşı politikasını da temelden eleştirdiler ve faşist tırmanışa karşı etkin bir tutum alınmasını istediler.

Yeni baskı yasalarının hazırlanıp uygulanmasına bile geçilmeden, mevcut antidemokratik, gerici yasa hükümlerini en ağır biçimde uygulama, "yasal" görünümlü terörü şiddetlendirme politikası da yeni örnekleriyle sürdürülüyor. Geçtiğimiz hafta içinde, bugüne kadar birbiri peşisıra kapatılan yığın örgütlerinden sonra TÖB-DER ve TÜM-DER Ankara şubeleri de yapılan aramalardan sonra kapatıldı. Öte yandan İstanbul'da da Türkiye İşçi Partisi Fatih İlçe Başkanı Haluk Ortaç ile parti üyesi Adem Özel, ilçe lokalinden ayrıldıktan sonra "duvarlardaki yazıların boyasından üzerlerine bulaşmış olduğu"(!) gerekçesiyle gözaltına alındılar. Aynı gün, İstanbul'un Kadıköy iskelesinde "ilerici avı" düzenleyen MHP yanlısı faşist komandolar, TİP Beyoğlu İlçe Başkanı Bahattin Demirkol'a da saldırı düzenlediler.

Bütün bu resmi ya da sivil faşist terör uygulamaları tırmanarak birbirini izlerken, MHP'nin İstanbul il merkezi binasında, ÜGD'nin sözümona daha önceden kapatılmış şubelerinde yapılan aramalarda ele geçirilenler konusunda, MHP destekli AP hükümeti elbette söyleyecek hiçbir şey bulamadı! Abdi İpekçi'nin, gizli iktidar odağı eliyle kaçırılan katil sanığı Ağca'nın silahını sakladığını itiraf ettiği MHP İstanbul binasında yapılan aramalarda çok sayıda terör ve cinayet aracıyla birlikte, İstanbul Barosu Başkanı Avukat Orhan Apaydın'ı katletme planları ele geçirildi. ilerici-demokrat örgütler kapatma kararını almak için hiçbir gerekçe bile öne sürmeyen yetkililerin, birikmiş bunca suç duyurusu ve dosyanın varlığına rağmen, MHP ve yan kuruluşları hakkında hiçbir köklü girişime yönelmemeleri de, ancak "Ağca'yı kaçırmaya mecbur olanların" dayatmalarıyla açıklanabilir!

MHP destekli AP hükümetinin faşist terör odaklarıyla kader birliğinin çarpıcı örnekleri geçtiğimiz hafta sahnelendi. Ankara'da Gümrük ve Tekel Bakanlığı binasına ve çalışanlarına MHP yanlısı "timler" tarafından bir saldırı düzenlendi. Bakanlık çalışanlarının ve üst düzeydeki görevlilerinin tehdit edildiği, dövüldüğü planlı saldırı, Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak tarafından açıkça savunuldu ve Bakanın açıklaması Sıkıyönetim Komutanlığı'nca bile yalanlandı.

MHP destekli AP hükümetinin güncel taktiği, baskı programının uygulanmasına hazırlanırken, bu programa karşı geniş güçlerin muhalefetini ve ortak mücadelesini şimdiden durduracak biçimde tehdit yöntemine sarılmaktır. Diğer bir deyişle, demokratik hak ve özgürlükleri kullanılamaz hale getirmeye yönelik bir "karartma tatbikatı" ile, AP hükümetine karşı muhalefetin güçlerinin oluşmasını, bu güçlerin etkin kitlesel eylemlerle faşist tırmanışı durdurmaya yönelmesini önlemektir. Bu taktik boşa çıkarılabildiği ölçüde, MHP destekli AP hükümetinin baskı programının uygulanmasına da geçit vermemek mümkündür.

Demirel eski hocalarının yolunda...

gündemin başında

İdeolojik karartma

MHP destekli AP hükümetinin, programındaki baskı önlemlerini uygulamanın koşullarını yaratabilmek için yöneldiği başlıca taktiklerden biri, bir demagoji ve yanıltma kampanyasıyla bu önlemleri haklı göstermeye çalışmaktır. Demirel, baskı önlemleri programının, geniş çevrelerin desteğini aldığı görünümüne dayanarak, güçlülüğünü ve sağlamlığını kitlelere kanıtlamaya çalışmaktadır.

Bu amaca yönelik girişimlerden biri, geçtiğimiz hafta başında Demirel'in üniversite rektörleri, akademi başkanları ve çok sayıda ilin vali ve emniyet müdürleriyle yaptığı toplantıda ortaya çıkmıştır. MHP destekli AP hükümetinin başbakanı, bugüne kadarki sistemli "sivil" terör eylemleriyle körüklenen "güçlü bir otorite" özlemini kendi iktidarını sağlamlaştırmak amacıyla değerlendirmeye yönelmiştir. Demirel, bir "meydan okuma"edasıyla bir yandan "güçlü bir otorite" özlemlerini arkasında toplamaya, diğer yandan da emekçi kitleleri pasifliğe itmeye, onları sindirmeye yönelmektedir.

Bu, AP hükümetinin baskı önlemlerinin uygulanmasına geçiş yöntemlerinin bir yönüdür. Demirel ve hükümeti, aynı zamanda, baskı önlemlerini ve antidemokratik yeni yasa hazırlıklarını savunmanın kamuoyunda bir haklılık, meşruluk kazanması için çabalarına hız vermektedir. Böylece doğacak bir ortamda, gerici baskı önlemlerinden yana seslerin ortalığı kaplayacağı, gelişmeden yana demokratik güçlerin yalıtlanacağı hesaplanmaktadır.

Demirel'in, bu hesaplarında hangi çevrelerin eğilimlerine dayandığı ise yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlamıştır. Askeri Yargıtay organlarının geçtiğimiz hafta içinde açıklanan iki kararı bunun örneğidir. Bu kararlardan birincisi, 141 ve 142. maddelere ilişkin davalara sıkıyönetim mahkemelerinin bakmaya yetkili olduğu yönündedir. İkincisi ise, silah kaçakçılığıyla ilgili suçların sıkıyönetim kapsamı dışında tutulacağını öngörmektedir.

Bu iki karar birbirini tamamlayıcı niteliktedir. 141 ve 142. maddelerle ilgili karar, bir yandan bu faşist yasa hükümlerinin Anayasa'ya aykırılığının sıkıyönetim mahkemelerince bile kabul edildiği, diğer yandan da yine Anayasa'ya aykırı DGM'lerin kuruluş hazırlıklarının ilerlediği bir dönemde ortaya çıkmıştır. Diğer bir deyişle, ister istemez politik bir vaziyet alışı yansıtmaktadır ve hatta Anayasa Mahkemesi'nin, meclislerin gündemlerindeki bir konuya ilişkin bir irade beyanı niteliğindedir.

İkinci karar ise, silah kaçakçılığı şebekeleriyle gizli-açık faşist odakları arasındaki örgütlü bağların açığa çıktığı, kamuoyunun gözünde kesinleştiği bir döneme rastlamaktadır. İlerici yazarların haklı olarak belirttiği gibi, terör odaklarının örgütlenme zincirinin bir halkası uyuşturucu madde vb. kaçakçılığına uzanıyorsa diğer halkasında silah kaçakçılığı şebekeleri bulunmaktadır. Bu durumda silah kaçakçılığı suçlarının sıkıyönetim kapsamı dışında sayılması da yine açıkça sıkıyönetimin kapsamına ilişkin politik bir karar niteliğindedir.

Sorun, faşist odaklardan kaynaklanan terörün arkasındaki güçleri karanlığa itmeye, ekonomik - toplumsal - politik bunalımların sorumlularını kitlelerin gözünden uzaklaştırmaya yönelik bir "ideolojik karartma" taktiğinin boşa çıkarılmasıdır. Demokratik güçler, bugünkü ağır bunalımların, faşist tırmanışın gerçek nedenlerini açığa vurmakla, kitlelerin bilincinin köreltilmesine asla izin vermemekle yükümlüdürler.

• mehmet aközer

ORTAK ÇAĞRI

Kahramanmaraş Katliamının birinci yıldönümü ve son siyasal gelişmelerle ilgili olarak DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk, TÖBDER Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Tekin Üstün, TÜMDER Genel Başkanı Nizamettin Barış, TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, TÜSDER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi adına, DİSK örgütlenme Dairesi Başkanı Tuncer Kocamanoğlu tarafından bir basın açıklaması yapılarak bu örgütlerin üyeleri, fiili birlikteliğin sağlanması için görev başına çağrıldı. Açıklamada özetle şöyle denildi:

"Kahramanmaraş'ta yüzü aşkın insanımızın öldürülmesi, yüzlercesinin yaralanması, evsiz barksız bırakılması ile sonuçlanan faşist katliamın üzerinden bir yıl geçti. Bir yıl sonra toplumumuz ağırlaşarak süren ekonomik bunalımın yanısıra yaygın bir faşist şiddet ve sindirme hareketi ile karşı karşıya bulunuyor. Kahramanmaraş faşist katliamının birinci yılında işçi ve emekçiler temel hak ve özgürlüklerine demokratik örgütlenmelerine yönelik yoğun bir saldırıyı göğüslemek zorundalar.

"Bir yanda işçiler, emekçiler üzerinde giderek yoğunlaşan baskılar ve faşist saldırılar, diğer yandan askeri tutukevlerinden topluma gözdağı verilircesine kaçırılan faşist katiller, devlet kademelerine yerleştirilen faşist militanlar. Demokratik güçler Kahramanmaraş faşist katliamının birinci yılında böylesi koşullar karşısında bulunuyorlar.

"Emekçi halkımız Kahramanmaraş'ta yitirdiği yüzlerce evladığının kanında, faşizmin insanlık düşmanı, emek düşmanı, düşünce ve inançların düşmanı, halkların düşmanı, barışın düşmanı yüzünü görmüştür.

"Emekçi halkımız hayat pahalılığının, işsizliğin çekilmez hale geldiği günümüzde, ücretlerin dondurulmasını isteyen, millîyetçilik adı altında emperyalist tekellerin çıkarlarına savunan faşistlerin kimlerin hizmetinde olduğunu görmüştür.

"Bugün demokratik güçlerin gündemindeki birinci madde emperyalizm ve yerli ortaklarının her düzeydeki saldırısına karşı direnmek, eldeki yetersiz, sınırlı hak ve özgürlükleri savunmak ve geliştirmektir. Bu uğraşta, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm çalışanların örgütlü birliğinin sağlanması, sömürücü sınıfların saldırısı karşısında uzun soluklu bir mücadelenin örgütlenmesi zorunludur.

"İşçiler, teknik elemanlar, memurlar, sağlık emekçileri, öğretmenler, işyerlerinden başlayarak güç ve eylem birliklerinin yeni örneklerini vermek için hazırlardır. Kahramanmaraş katliamından bir yıl sonra, azgınlaşan faşizme karşı toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülke çapında, tüm çalışanların fiili birlikteliğini gerçekleştirmek üzere üyelerimizi sürekli görev başına çağırıyoruz. İşçi ve emekçilerin örgütlü gücü faşizme ezecektir.

CHP hangi yolu seçecek?

CHP, MHP destekli AP hükümetinin sıkıyönetimi iki ay daha uzatma kararını destekledi ve sıkıyönetim iki ay uzatıldı...Böylelikle CHP, ilerici, demokratik, sol, sosyalist güçler üzerinde yoğunlaşan "yasal" görünümlü terörü, demokratik kitle örgütlerinin kapatılmasını, grevlerin yasaklanmasını, öğretim kuruluşlarının faşist işgal altına alınmasını onaylamış oldu...

CHP'nin sıkıyönetim ilanını desteklemesi, onun tekelci büyük sermayenin çıkarları doğrultusunda baskıcı, terörist bir polis devleti oluşturmak için kurulan MHP destekli AP hükümetine karşı "muhalefet stratejisi"nin bir parçasıdır. CHP, kendi hükümeti döneminde hazırladığı "tailhsiz" baskı yasalarının AP tarafından daha da gerici bir öz kazandırılarak parlamentoya getirilmesi girişimlerine, DGM'lerin yeniden kurulması çabasına karşı, kayıtsız olmanın ötesinde, sözde "koşullu", destek bile verebileceğini açıklamıştı!..

YANILGININ DERİNLEŞMESİ ÖNLENMELİDİR

CHP'nin 14 Ekim seçimlerinden bu yana gittikçe derinleşen sağ, gerici-faşist güçlerle uzlaşan bu politikası, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin çıkarlarıyla taban tabana ters bir politikadır. Sıkıyönetimin, açıkça birer cinayet örgütü haline gelmiş olan MHP ve ÜGD'nin üzerine gitmemesi, tam tersine ilerici-demokratik güçlerin faşist teröre karşı tepkisini bastırmaya çalışması, onun antidemokratik özünü yeterince açığa çıkartmıştır.

CHP, büyük, tekelci sermayeyle uzlaşma politikasına o denli bel bağlamıştır ki, gerici-faşist güçlerin ülkemizi kanlı, karanlık bir rejimle tehdidi karşısında gözlerini kapamaktadır... Sıkıyönetimin ilan edildiği Aralık 1978 den bu yana geçen yalnızca bir yıl içinde 1200 kişi teröre kurban gitmiş, 10 bini aşkın insan yaralanmış ya da sakat kalmış, bunlar CHP'nin sorunu değildir..

CHP sosyal demokrasinin tarihsel yanılgısının en derin köklerini aramaktadır... Dileyelim ve yalnız dilemekle kalmayıp bunun için çaba gösterelim ki, bu yanılgı, ülkemizi faşizmin kanlı ellerine teslim edecek kör bir ihanete dönüşmesin...

Ülkemizin tüm ilerici, demokratik, sol, sosyalist güçleri CHP'yi antifaşist saflarda tutmak zorundadır. CHP'nin antifaşist nitelikli tabanı ve CHP sol kanadı, merkez sağ yönetiminin büyük, tekelci burjuvazlye sırtını dayama politikasından vazgeçmesi için kararlı, uzlaşmaz bir politik mücadele içinde olmalıdır.

CHP SOL KANADI: "HALKIN EMRİNDE OLMALIYIZ"

Sıkıyönetimin uzatılmasına karşı ortak grup kararının belirlenmesi için düzenlenen toplantıda konuşan CHP sol kanat parlamenterleri, bu konuda son derece ünit verici, olumlu konuşmalar yapmışlardır. Mehmet Sönmez, Kemal Anadol, Ferhat Arslantaş, Süleyman Genç, Mustafa Gazalcı, Erol Saraçoğlu, Necati Cebe, Azimet Köylüoğlu, Turgut Artaç, Ethem Eken yaptıkları konuşmalarda sıkıyönetimin uzatılmasına CHP'nin karşı çıkmasını istediler.

Mehmet Sönmez, ABD'nin Ortadoğu'daki oyunlarını Türkiye eliyle ve Demirel hükümetiyle sürdürmek istediğini söyledikten sonra, CHP'nin DGM'lere, baskı yasalarına, sıkıyönetim hayır demesi gerektiğini belirtti. Mehmet Sönmez daha sonra şunları dedi: *"Sıkıyönetim gelecek, bakın ardından da neler olacak: Sendikalar susturulacak, toplu sözleşmeler imzalanmayacak, grevler yasaklanacak, ücretler dondurulacak, siyaset yapmak suç olacak, odalar kapatılacak, dernekler kilitlenecek, anarşi ve terör adı altında düşünce yasaklanacak, silah sıkanlar, adam öldürenler ellerini kollarını sallayarak gezecek, kitap okuyanlar tutuklanacak..."*

Mehmet Sönmez, CHP'nin *"sermayenin yanında ve emrinde değil, halkın emrinde"* olması gerektiğini belirttikten sonra, konuşmasını şöyle sürdürdü: *"Anarşi ve terör Türkiye'de vardır ve bunun kaynağı MHP'dir. Bu, yargı kararları ile saptanmıştır. Sıkıyönetim zabıtları ile ortadadır. MHP il binaları ile içiçe bulunan ÜGD'ler cephanelik halindedir... Ve daha büyük dolaplar tezgahlanıyor MHP karargahlarında. Halk çocuklarının okuduğu Eğitim Enstitüleri kapatılacak, öğretmenler, sürülecek, faşolar yerleştirilecek ve Demirel zorla, silahla önlem alacak!... Teröre karşı mücadele paravanası altında koyu bir işçi ve emekçi düşmanlığı yatmaktadır. Ara rejim hazırlıkları gündemdedir. Para şebekesi IMF, yüzde yüzlük devalüasyon, enflasyon, terör: CIA, Mafia, tekeller, MHP, ÜGD tecavüzü altında toplumsal yaşam kanla, tankla ezilmek istenmektedir...*

Kemal Anadol da yaptığı konuşmada, *"siz şimdiye kadar hiçbir TİP'linin banka soyduğunu, hiçbir TSİP'linin adam öldürdüğünü gördünüz, duydunuz mu? Ama sıkıyönetim, terörle hiçbir ilişiği olmayan TİP'in yan kuruluşu durumundaki Genç Öncü ile İGD ve benzer kuruluşları kapatırken, lokallerinde bombalar, tabancalar, ezici, kesici aletler, öldürülecek bilim adamlarının resimleri, adresleri bulunan ÜGD Genel Merkezi'ne bir türlü dokunmamaktadır"* dedikten sonra şunları belirtti: *"Şimdiye kadar Ecevit hükümeti dönemindeki sıkıyönetimi yumuşak, sulandırılmış bulan Demirel, artık 12 Mart sıkıyönetimlerine benzer bir model istemektedir. Yanına ve AP grubuna aldığı Türün'ler, Elverdi'ler bu konudaki engin tecrübelerini de kesinlikle Demirel'in istifadesine arzetmektedirler... Sıkıyönetim askeri yargıç ve savcılarını seçecek üç kişilik kurulda ısrarla 12 Mart adli müşaviri tutulurken, en azından namuslu ve insaflı iki hukukçu subay 30 Ağustos'da emekli olmuştur."*

Kemal Anadol, *"Kahramanmaraş olaylarından sonra 'yaygın şiddet eylemlerini önlemek' gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetim, amacına yabancılaşmış, temel hak ve özgürlükleri daraltıcı hatta ortadan kaldırıcı bir eğilim içine girmiştir. Ne acı ki bunda bizim hükümetimiz döneminde hazırlanan yasa tasarıları da basamak yapılmak istenmektedir"* diyerek konuşmasını şöyle tamamladı:

"Türkeş-Demirel sıkıyönetimine CHP grupları olarak hayır diyelim.Bu bizim en doğal ve meşru hakkımızdır. Aksi halde zalim yönetim haline gelecek uygulamalardan tarih önünde parmaklarımızı kaldırdığımız için bizler sorumlu oluruz."

Hatay Senatörü Mehmet Sönmez

Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol

CHP'nin "en sağında" tasfiye korkusu

CHP'nin sol kanat parlamenterlerinin bu demokratik, antifaşist tutumları CHP'nin sağ merkez yönetiminde ve Ecevit'de şimdilik yankısını bulmadı.. CHP ortak grubu bütün bu konuşmalara karşın, sıkıyönetimi destekleme kararı aldı...

CHP'NİN ASIL SORUNU!

CHP'nin sağ merkez yönetıminin kuma gömdüğü kafasında daha önemli sorunlar vardı. Faşist terörün emekçi halkı, demokrasiyi tehdit eden tırmanışı onun birinci sorunu değildi...

Geçtiğimiz hafta içinde kamuoyunda öne çıkan bir tartışma, İstanbul İl Yönetim Kurulu ile İstanbul'daki beş ilçe yönetimi kurulunu feshetmesi ile başlıyordu.

Bilindiği gibi, feshedilen yönetim kurulları "Topuz hizibi" yanlısıdır ve bu hizibin CHP içinde tekelci sermayeyle en çok içli dışlı olan, en sağ kanatta yeralan hizipti. Bu nedenle, CHP tabanının bu hizbi savunacak durumu yoktur. Bu hizip, sol kanadın son günlerde kararlı bir biçimde yeraldığı demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve bu mücadelede CHP dışı sol, sosyalist güçlerle işbirliğinden yana politikasının çok uzağındadır. Bu hizip için de, içinde bulunduğumuz günlerde DGM'lerin kurulması, baskı yasalarının çıkartılması ya da sıkıyönetimin antidemokratikliği gibi sorunlar yoktur..

Ne var ki, sorun, İstanbul'daki yönetim kurullarının görevden alınıp alınmamasının ötesinde, CHP merkez yönetiminin bugünlerde gündemindeki en önemli maddesinin parti içli bu sorun olduğudur...

• Ağrı, gerici faşist tertiplerin hedefi

14 Ekim 1979'da yapılan Ağrı Belediye Başkanlığı seçimi öncesinde kentte çeşitli saldırılara girişerek belediye başkanlığını zor yoluyla ele geçirmeye kalkışan faşistler, demokratik güçlerin seçim zaferini önleyememişle gisini sindiremeyen faşist ve gerici güçler, Demirel hükümetinin kuruluşundan sonra kanlı saldırılarını yeniden başlattılar.

8 Aralık günü Ağrı Savcı Yardımcısı Ziya Denizcioğlu ile yargıç olan eşi faşistlerin açtığı ateş sonucu yaralandılar. Yaralı savcı, kendisine ateş edenlerin olaydan sonra kaçarak MHP İl Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Kılıçaslan'ın oteline sığındıklarını belirtti.

Birkaç gün önce de TÖB-DER Ağrı Şube Başkanı Nurettin Baysut'a faşistlerin saldırısı sonucu yaralandı ve genç Muhsin Demirhan adlı bir genç faşistler tarafından öldürüldü.

Faşist saldırganların birçoğunun kimliklerinin bilinmesine karşın herhangi biri, bugüne dek yakalanmış değildir. Ağrı'da yeni atanan vali faşistleri korumakta ve demokratik güçlere karşı düşmanca bir tutum izlemektedir. Kamuoyunu yanıltmak, terörün sorumluluğunu ilericilere yüklemek için çaba göstermektedir. Nitekim, bu saldırılardan sonra, sanki saldırı ilericilerden geliyormuş izlenimini vermek için Belediye Başkanı Orhan Alpaslan'ın evi aranmıştır. Gözaltına alınan Süleyman Aksoy adlı bir ilerici gence günlerce işkence edilmiştir.

Ağrı'da süregelen bu "yasal" ve yasadışı terör işbirliği üzerine, Ağrı Töb-Der Bölge Temsilcisi Metin Aksoy bir açıklama yaptı. Aksoy açıklamasında olayları sıralayarak, şunları dedi:

"Bütün bu faşist saldırılar ve idarenin keyfi tutumu nedeniyle Ağrı'da halk son derece huzursuzdur ve ortam gergindir.

"Sıkıyönetim kapsamının genişletilmek ve Ağrı'nın da sıkıyönetim alanı içine alınmak istendiği bir dönemde, olayların bu gelişimi, ilimizde yoğunlaşan faşist terör ve tertipler son derece anlamlıdır. Faşist terörün amacının Ağrı'ya sıkıyönetim getirmek olduğu açıktır. Ve açıktır ki Vali ve diğer sorumlular bu tertibe araç olmaktadırlar..."

• Kayseri Valisi hesap vermek zorundadır

MHP destekli AP hükümetinin atadığı Vali Babür Ünsal Kayseri'ye geldiğinden bu yana sivil faşist terörün yanında "yasal" terör de giderek azgınlaşıyor.

İlericilerin yoğun olarak bulunduğu semtler geceyarıları didik didik aranarak sindirme ve yıldırma operasyonları uygulanıyor. Evlerinde kitap ve dergi bulunduranlar ağır işkence ve hakaretlere uğruyorlar. Yirmiyi aşkın ilerici genç gözleri ve elleri bağlanarak bilinmeyen bir yere götürülmüş ve bir hafta boyunca işkenceye tabi tutulmuşlardır. Bu işkence evleri ve işkenceciler mutlaka ortaya çıkartılarak en ağır cezalara uğratılmalıdırlar.

9 Aralık günü Kiçikapu semtinde meydana gelen olaylarla ilgili olarak emniyet ve valilik tarafından "şüphe üzerine üzeri aranmak istenen bir gencin karşı koyması üzerine meydana gelen çatışmada bu genç ölü olarak ele geçirilmiştir" şeklinde asılsız bir açıklama yapılmıştır. Öldürülen ilerici genç "ihbar var" bahanesiyle evine gelen emniyet görevlileri tarafından, karşı konulmamasına rağmen vurularak öldürülmüştür.

Bu olay üzerine TİP Kayseri Merkez İlçe Başkanlığı tarafından yapılan bir açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Yasaların hiç birinde, polisin suçluları öldürerek yakalayacağı şeklinde hiçbir maddeye rastlamak mümkün değildir. Oysa, öldürülen genç 'ihbar üzerine" yakalanmak istenmiştir. O kişinin mevcut yasalara göre suçlu ya da suçsuz olduğuna karar verecek organ, bağımsız yargı organlarıdır. Bu yasaları belirleyecek olan organ vali ve emniyet değildir. Hele hele o kişiyi öldüren veya öldürten faşistler hiç değildir.

"Şimdi, görevlilere düşün büyük sorumluluklar vardır. Fevzi Çakmak faşist katliamının ertesinde meydana gelen ve iki gencin polis tarafından öldürülmesi ve bu genci öldüren polisler hakkında derhal ve ivedilikle "cidd| soruşturma' açılmasını talep ediyoruz. Her iki olayda ihmali ya da kastı görülenler, sıfatı ve mevkii ne olursa olsun cezalandırılmalıdır. Bu soruşturmalar usulen yapılmamalıdır.

"Partimiz Türkiye İşçi Partisi, bu işin takipçisi olacak ve cinayet işleyenlerin hakkında gerekli yasal işlemlerin yapılmasını sağlayacaktır. Türkiye'de yasalar ve bunların uygulanmasının takipçileri vardır ve olacaktır."

ilerici avukatlar demokrasiyi savunuyor

Geçtiğimiz hafta 15 Aralık günü toplanan İstanbul Barosu Olağan Genel Kurulu, avukatların ezici çoğunluğunun ne denli kararlı, tutarlı bir biçimde faşizme karşı saf tuttuklarını gösterdi. İlerici, sosyalist avukatlar İstanbul Barosu'nun yönetimine gene geldiler.

Baro Başkanı Orhan Apaydın, Genel Kurul'u açış konuşmasında, "Cumhuriyet Başsavcılığı suç duyuruları karşısında tarihsel görevini yapmakta neden gecikmektedir? diye soruyordu... Orhan Apaydın, bu sorunun yanıtını bağımsız yargı organlarından mutlaka alacaklarını söyledikten sonra şunları diyordu: "Bugün toplanan Genel Kurulumuzun DGM'lerin yeniden kurulması girişimleri karşısında uyarı görevini yineleyeceğine inanıyorum. Siyasal iktidarların politikayı kendilerine özgü bir iş saymaları ve partiler dışında kalan dernek, sendika ve meslek kuruluşları niteliğindeki örgütleri politika dışına itme yoluna gitmeleri çağdışı bir düzen anlayışının ürünü olabilir..."

İstanbul Barosu'nun bu yılki Genel Kurulu'na bundan önceki dönemlerin tersine bu kez gerici-faşist avukatlar da bir listeyle katıldılar. MHP'li veAP'li avukatların oluşturduğu, kendine "Çağrı" adını veren grup, politik ortamın kendi lehlerine bir yönelim kazanmasını fırsat bilerek, temsil ettikleri partiler hukuku ayaklar altına alırken, üç yıllık bir aradan sonra utanmazca Baro yönetimine aday oldular.

"Çağrı" grubu yönetime aday olmadan önce, Koç ve Eczacıbaşı grupları yoğun çalışmalar içine girerken, Tercüman da bu grubun borazancıbaşılığını yaptı, gerici-faşist avukatları "görev başına" çağırdı. Ama olmadı. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunacağı ve bu kavgada avukatların her zamankinden daha kararlı bir biçimde görev başında olduğu Genel Kurul.da, demokratik hak ve özgürlüklerin düşmanlarının suratlarına çarpıldı.

Kongre sonunda Çağdaş Avukatlar Grubu'nun listesi seçimleri büyük çoğunlukla kazandı. Çağdaş Avukatlar Grubunun 630 oy almasına karşılık, MHP ve AP'li avukatların listesi ancak 115 oy aldı. Ali Turgan, Nermin Aksın, Turgan Arınır, Rasim Öz ve İbrahim Sinemlilioğlu Yönetim Kurulu'na seçilenyeni beş kişi oldular.

Kongre sonrasında yayınlanan bir bildiride, temel hak ve özgürlükleri korumak için tüm Anayasal kuruluş ve kişilere, hukukçulara birlik çağrısı yapıldıktan sonra, "Faşist terörün kaynağı olduğu birçok yargı kararları ve suç duyuruları ile açığa çıkmış bulunan siyasi parti hakkında Cumhuriyet Başsavcısının yasal görevini daha fazla geciktirmeden yerine getirmesi" istendi.

MHP yine suçüstü yakalandı

İstanbul Beşiktaş'da bir kahveye faşistler tarafından yerleştirilen bir bombanın patlaması sonucu 5 kişinin ölmesi ve 20'den fazla kişinin yaralanması üzerine, Aksaray'da bulunan MHP İstanbul İl Merkezi ve ÜGD şubesinin bulunduğu bina ile birçok ÜGD şubesinde yapılan aramalarda 57 kişi gözaltına alındı, çeşitli silah, bomba, mermi ve bazı cinayetlere ilişkin ipuçları ele geçirildi.

Yapılan aramalarda ele geçirilenler şunlardır:

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın fotoğrafı, ev adresi ile işe geliş gidiş ve evden çıkış saatlerini gösterir notlar.

Aralarında geçtiğimiz hafta öldürülen Prof.Cavit Orhan Tütengil'in de bulunduğu ve çoğunluğunu İktisat Fakültesi öğretim üyelerinin oluşturduğu bir liste ve birçok profesörün ev adresleri ile birlikte eve giriş çıkış saatlerini gösterir tablolar.

4 tabanca, 20 adet patlamaya hazır bomba, içi boşaltılarak patlayıcısı alınmış bir havan mermisi, bine yakın tabanca mermisi, çok sayıda bomba kapsülü, metrelerce bomba fitili, askeri teçhizat, erler adına düzenlenmiş izin belgeleri, çeşitli muhtarlıklara ait mühürler, bomba imalinde kullanılan malzemeler, makyaj malzemesi, çekler, öğrenim kuruluşlarına ait çizelgeler, ayrıca, kaçakların barınması için çok sayıda yatak ve bir mutfak...

MHP ve ÜGD örgütlerinin bir cinayet şebekesi olarak suç üstünde yakalanması üzerine, kendisi hakkında düzenlenecek bir operasyon hakkında da ipuçları ele geçirilen Orhan Apaydın, Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Cumhuriyet Savcılığı'na, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na, Başbakan Demirel'e ve Adalet Bakanı'na yaptığı başvurularda, MHP'nin "silahlı cemiyet ve çete"ye dönüştüğünü belirterek, MHP'nin kapatılması için suç duyurusunda bulundu. Apaydın, yukarıda sıraladığımız suç aletlerinin bulunduğu listenin, verildiği yetkililerce de onaylandığını belirtti...

Beşiktaş'ta 5 kişinin katledilmesinden sonra arama yapılan bina, görünüşe göre ÜGD binası olarak kullanılmaktadır. Ancak aynı binanın daha önce de Abdi İpekçi'nin öldürülmesinde kullanılan silahın saklandığı MHP İstanbul İl Merkezi olduğunu yalanlayacak hiçbir belge yoktur. Hergün gazetesinin aynı binaların kapatılmış ÜGD binaları olduğu yolundaki haberi ise koca bir sahtekarlıktan başka birşey değildir!...

Yukarıdaki suç kanıtları, MHP'nin nasıl bir terör ve cinayet odağı olduğunu kanıtlamaya hâlâ yetmemiş midir? Cumhuriyet Başsavcılığı, Anayasa Mahkemesi MHP'nin kapatılması için yeterli kanıtın hâlâ toplanmadığını mı söyleyeceklerdir?..

Artık MHP'yi ve yan kuruluşlarını kapatmak ve bu cinayet örgütlerinden hesap sormak için bırakalım demokrat olmayı, yalnızca insan olmak bile yeter!

ETHEM ÖZGÜL'ÜN ANISI YAŞATILACAK!

Faşist çeteler kan dökmeyi sürdürüyor. Faşist katiller bu kez de Genç Öncü yandaşı Ethem Özgül'ü katlettiler.Ethem Özgül daha 14 yaşındaydı. Faşistler, Ethem'i Ankara Kayabaşı mahallesindeki evinin önünde profesyonelce pusuya düşürdüler.

Kayabaşı'lı emekçiler ve Ethem'in arkadaşları Genç Öncüler, faşistlerin bu alçakça cinayetini mahallede düzenledikleri bir gösteriyle protesto ettiler ve genç Ethem'in anısını yaşatacaklarına söz verdiler!

Faşizme karşı mühendis ve mimarların birliği

Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler ve Demokratik Mücadelede Birlik, adına yapılan ortak açıklamada tüm mühendis ve mimarlar emperyalizme, faşizme, şovenizme ve tekellerin egemenliğine karşı güçlerini birleştirmeye çağrıldı. Gruplar adına yapılan ortak basın açıklamasının tam metni şöyle:

"Türkiye'de ekonomik bunalım giderek derinleşiyor. Buna bağlı olarak toplumsal ve politik bunalımlar artıyor. Ülke ekonomisine egemen olan işbirlikçi tekeller, emperyalizmle bağımlılığı pekiştirmek, sömürülerini artırarak sürdürmek uğruna baskı ve terörü şiddetlendiriyorlar. Faşist bir yönetimi halkımıza dayatıyorlar. Doğu ve Güney Doğu'daki emekçi halk üzerinde sürdürülen ırkçı, şoven baskılar ve zulüm yoğunlaşıyor.

"14 Ekim seçimlerinden sonra kurulan 3. MC Hükümeti, nedeni ekonomik olan bir yapısal bunalımdan kurtulmanın yeni yöntemlerini arıyor. Bunun yükünü işçi ve emekçi kitlelere yüklemek istiyor. Emperyalizme bağımlılığı sürdürmek uğruna NATO, IMF, AET gibi uluslararası militarist mali ve ekonomik kuruluşlarla bağımlılık pekiştiriliyor. Tekelci sermayenin siyasal iktidarı olan yeni hükümet programını bu çevrelerin direktifleri doğrultusunda hazırlamıştır. Giderek kısıtlanan varolan demokratik hakları dahi tamamen rafa kaldırmayı da programı içine almış bulunmaktadır. Sendikalar ve dernekler üzerinde baskı düşünce, örgütlenme ve eylem özgürlüklerinin budanması, kitlelerin faşist terör ile pasifliğe itilmesi hükümetin temel hedefidir.

"Faşist güçler bu hükümet döneminde beslenip, geliştirilecektir. Terör hızlandırılmıştır. Katliamlar artmaktadır. Devlet kadroları faşist güçlerce işgal edilmekte, sokak terörizminin kontrolü altına alınmaktadır. Önümüzdeki günler işçi ve emekçi sınıfların daha da yoksullaşacağı yaşam güçlüklerinin artacağı, can güvenliğinin giderek yok olacağı günler olacaktır. Egemen gerici güçlerin bu saldırıları, faşist baskı ve terör tüm halkımızı hedef almıştır. Tekellerin sömürüsü, emperyalist desteklidir ve bunalımın sorumlusu bunlardır. Bu noktada, demokrasiyi yaşatmak, faşizmi durdurmak ve geriletmek için faşist ve gerici güçlere karşı, onları destekleyen işbirlikçi tekellere ve emperyalizme karşı tüm demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğini oluşturmak gerekmektedir. Sömürü ve baskı ancak kitlelerin yığınsal savaşımıyla önlenebilir.

"Biz mimar ve mühendisler olarak böylesi bir savaşımın sürdürülmesinde tüm demokrasi güçleriyle birlikte görev üstlenmenin zorunluluğuna inanıyoruz. Ülkemizdeki faşizme, emperyalizme, şovenizme ve tekeller egemenliğine karşı savaşımın dünya devrimci güçleriyle dayanışmayı gerektirdiğinin de bilincinde olarak:

"Tüm işyerlerinde, mahallelerde, bölgelerde, örgütlü, yığınsal birlikteliğimizi örmeyi, yaşamın her alanında ve diğer emekçi sınıf ve katmanlarla dayanışmayı geliştirmeyi, buna yönelik olarak TMMOB ve bağlı odaları bu birlikteliğin yükseltildiği mevziler olarak değerlendirmeyi demokrasi görevi olarak belirlemekteyiz.

"İşçi sınıfımızın yol gostericiliğinde, halkımızın demokrasi ve özgürlük savaşımını yükseltmek için siyasal ayrım gözetmeden, emperyalizme karşı olan, emekten yana 'faşizme hayır' diyen tüm mimar ve mühendisleri bu amaçla odalarda elele vermeye, ortak ilkeler ve programlar etrafında biraraya gelmeye çağırıyoruz. Yönetim hesaplaşmalarına girmeden, hedef şaşırtılmasına karşı çıkarak, ortak düşmana karşı yığınların ortak savaşımını öngören böylesi bir birlikteliğin kurulmasından, nedeni ne olursa olsun kaçınmayı demokrasi savaşımının yükseltilmesinin önünde bir engel olarak göreceğimizi belirtiyoruz.

"Tüm ilerici, devrimci, demokrat, halkçı, yurtsever mimar ve mühendislere duyururuz.

"Demokratik Sol, Birlik Dayanışma,Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler, Demokratik Mücadelede Birlik."

METAL İŞÇİLERİ SINIF CEPHESİNİN ÖNÜNDE

Türkiye Maden İş Sendikası'nın 23. Merkez Genel Kurulu, geçtiğimiz hafta 19 Aralık Çarşamba günü İstanbul'da çalışmalarına başladı. Türkiye işçi sınıfının en dövüşken kesimini biraraya getiren metalurji işçilerinin ilerici sendikal örgütü Maden-İş'in merkez genel kurulu, ulusal ve uluslararası düzeyde çok sayıda sendikal ve demokratik örgütlerin temsilcilerinin de katılımıyla toplandı.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran da Maden-İş Genel Kurulu Divan Başkanlığı'na bir mesaj göndererek, Maden-İş üyesi işçilerin içinde bulunduğumuz dönemde MESS'e karşı yürüttükleri mücadelenin tekelci büyük sermayenin egemenliğine ve faşist tırmanışa karşı yürütülen mücadelenin bir parçası olduğunu belirtti. Boran mesajında şöyle dedi:

"Merkez Genel Kurulunuza Partimin devam etmekte olan Merkez Yönetim Kurulu toplantısı dolayısıyla katılma olanağımı bulamadığım için üzgünüm.

"İşçi sınıfımızın en bilinçli, en dövüşken kesimini oluşturan metal sanayii işçilerinin ilerici sendikal örgütünün 23. Merkez Genel Kurulu'nu Partim Türkiye İşçi Partisi adına başarı dileklerimle selamlarım.

"AP hükümetinin kuruluşu ile birlikte faşist bir diktatörlüğü emekçilerin başına bela etmek isteyenler karanlık emellerini gerçekleştirmek üzere gerici-faşist saldırılarını durmadan sürdürüyorlar.

"Bu saldırı, emperyalizmin işbirlikçisi büyük burjuvazinin, tekellerin saldırısıdır. Hedef, en başta işçi sınıfı, onun ekonomik politik örgütleri, demokratik güçler ve bütünüyle demokratik hak ve özgürlüklerdir.

"Gerici-faşist saldırıları püskürtmek ve toplumun sosyalizm doğrultusunda demokratikleşme sürecini geliştirme mücadelesinde işçi sınıfımızın yeri en başta gelmektedir. Bu görevin yerine getirilmesi yolunda özellikle ilerici sendikaların örgütsel zaaflarını aşarak güçlenmeleri, birleşik hareketin de güçlendirilmesinin önemli bir ögesidir.

"Faşizm, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin en geniş örgütlenmesini zayıf düşürerek, dağıtarak kendine yol bulmaya bakar. Bu yolu tıkamada, faşizme geçit verilmemesinde ise, işçi sınıfının birleşik hareketi, tüm demokratik güçlerin örgütlü birleşik hareketi ve kitlesel eylemsel gücü, sonucu tayin edici olacaktır.

"MESS'e karşı yürütülen mücadele, tekelci büyük sermayenin egemenliğine ve faşist tırmanışa karşı yürütülen mücadelenin bir parçasıdır.

"Partimiz Türkiye İşçi Partisi, bu anlayışla MESS'e karşı yürütülen mücadelenin yanındadır, içindedir."

Maden-İş 23. Merkez Genel Kurulu'na Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Sekreteri'nin yanısıra Fransa, Yunanistan, Kıbrıs, Irak, Suriye, Mısır, Libya, Tunus ve Cezayir'den de metal sendikaları liderlerinin katıldığı bildirildi. Öte yandan CHP'li 37 ilerici parlamenter de Genel Kurul'a bir mesaj göndererek, sendikalar arasında eylem ve güçbirliğinin antifaşist, antiemperyalist mücadeleye güç katacağını belirterek şöyle dediler:

"Şanlı bir mücadele geçmişi olan Maden-İş'in MESS patronlarına karşı bir kere daha zafer kazanacağına inanıyoruz. Ülkemiz böylesine ağır ekonomik ve toplumsal bunalım içindeyken siyasal iktidarın meclis gündemine anayasal ve sendikal hakları yokedici baskı ve DGM yasalarını sevketmesi anlamlıdır. İşçilere, ilericilere, demokratlara, emekten yana olan herkese yönelik DGM lerin özüne de sözüne de karşıyız. Geçmişte olduğu gibi bugün de DGM'lerin yasalaşmasına karşı tüm gücümüzle kavga vereceğiz. Geçmişte DGM'lere karşı parlamentoda savaşım verirken en büyük desteği sendikalararası güç ve eylem birliğinden alıyorduk. Bugün de işçi sınıfımızın en büyük örgütlü gücü DİSK'i bütünlük içinde görmekten, emekten yana tüm ilericilerin ana özlemidir."

Maden-İş genel kurulunu bir konuşmayla açan Genel Başkan Türkler de ülkemizin içinde bulunduğu bunalımların nedenlerine değinerek, DGM'lerin, düşünülen yasa değişikliklerinin, şiddet olaylarını önlemek için değil, işçi sınıfının mücadelelerini baltalamak, ilerici ve demokratik hareketleri baltalamak, toplu sözleşmeleri işbirlikçi tekelci sermayenin isteklerine göre baskı altına almak için olduğunu belirtti. Türkler daha sonra işçi kitlelerinde varolan birlik özlemi üzerinde durdu ve sendikalar arası eylem ve güç birliği sürecindeki gelişmelere ilişkin görüşlerini açıkladı. Maden-İş Genel Başkanı, "DİSK' in en başta gelen görevinin işçi sınıfının siyasal birliğinin sağlanması olduğunu ileri süren DİSKyöneticilerinin" tutumlarını eleştirdi.

İşçi sınıfının en bilinçli, en dövüşken temsilcilerini içinde barındıran Türkiye Maden-İş sendikasının alacağı kararlar, ve bu kararlardan da daha önemlisi, merkez genel kurulundan sonra izlenecek tutum, işçi sınıfımızın ilerici sendikal hareketinin geleceği için büyük önem taşımaktadır. İşçi sınıfımız, metalurji işçilerinin ezici çoğunluğu, Maden-İş Genel Kurulu'nun, ilerici sendikal hareketin birliğini güçlendirme, tasfiyeci her türlü eğilime kesin set çekme yolunda sonuçlar vermesini istemekte ve beklemektedir. Maden-İş'in tekelci MESS patronlarına, faşist tırmanışa karşı başarılı mücadele vermesinin de, DİSK'in birliğine, sınıf sendikacılığı temelindeki eyleminin güçlenmesine katkıda bulunmasının da koşulu budur.

NOT...

Korutürk, Demirel'e sorsa

Cumhurbaşkanı Sayın Fahri Korutürk Cuma günleri bay Süleyman Demirel ile yaptığı olağan görüşmelerden birinde, örneğin mümkünse bu haftaki görüşmede şöyle bir soru sorsa:

"- Süleyman Bey! 1964 yılında henüz AP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı olmadığınız günlerde İtalya'ya gittiğinizde Roma'da kimin konuğu oldunuz?.."

Sayın Korutürk, inanın bugünlerde ilginç olacaktır... Bay Demirel'in masonluğu ne kadar yalansa, bu soruya vereceği yanıt da o kadar doğru olacaktır.

Çünkü, Süleyman Demirel Roma'da, Kosta Benda'nın yakın bir konuğu olarak onun görkemli villalarında kalmamıştır. Demirel, Kosta Benda'yı hiç tanımamaktadır!..

Süleyman Demirel, Kosta Benda adlı şahsı tanımıyorsa onu tanıtmak görevi de nâçizane bize düşecektir.

Kosta Benda, uluslararası "yeraltı" dünyasının da yakından tanıdığı gibi silah ticaret ve kaçakçılığı ile uyuşturucu madde kaçakçılığı seyrüseferinin önemli merkezlerinden birinin başında bulunan ciddi bir Mafia ileri gelenidir.

Terörü "durduracak!" olan Süleyman Demirel'in bu şahsı uzaktan yakından tanımasına olanak var mıdır? Yoktur ve onun için de onun konuğu olmamıştır!

Kosta Benda'nın ağabeyi John Benda ise Türkiye'dedir.

Bay Demirel John Benda'yı tanır mı tanımaz mı, bu da kendisine sorulması gerekli bir sorudur ama Bay John Benda, Bay Demirel'i tanımamaktadır!

Öylesine tanımamaktadır ki, 1962 yıllarında AP eski senatörlerinden "milliyetçi" Fethi Tevetoğlu'nun Ankara'da Bahçelievler'deki evinde yapılan bir toplantıda, Ragıp Gümüşpala'dan sonra AP Genel Başkanlığına kimin gelebileceği tartışılırken John Benda ortaya attığı isimle hiç kimseyi şaşırtmamıştır! Bay Benda, askerliğini henüz bitirmiş ve o tarihlerde Kızılay'daki bürosunda Morrisson firması Türkiye temsilciliğini yürüten bir müteahhitin adını söylememiştir! Dinleyenler biraz düşününce, bunun eski "Su Müdürü" Süleyman Demirel olduğunu çıkartmamışlardır! Benda, o toplantıda sadece AP' nin gelecekteki genel başkanını değil istikbalin başbakanını da söylemeyi ihmal etmiştir! Yıl henüz 1962'dir. İstikbal, Benda'yı doğrulamamıştır!..

* * *

Sayın Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün yerinde olsam ben, bu konuyu deşerdim. O zaman, bu zatın eski DP iktidarları döneminde Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ile olan sıkı ilişkileri ile karşılaşırdım. o yıllarda ortalıkta pek yaygın olan "yüzde 10" komisyonculuk payı söylentileriyle John Benda'nın ilgisini saptamak ilginç olurdu. Çünkü bugün olduğu gibi John Benda o tarihlerde de, bir takım yabancı şirketlerin temsiiciliğini yapıyordu. Bunlar içinde önemli silah şirketlerinin Türkiye temsiiciliğini yürüttüğünü ve Türkiye'deki çevresini o günden bugüne alabildiğine genişlettiğini de dikkatle saptar ve altını çizerdim.

Hemen bu arada şu hususu da parantez içine alırdım: 27 Mayıs'tan sonraki Milli Birlik Komitesi genelgelerinden birinde, John Benda'nın Milli Savunma Bakanlığı çevrelerine yaklaştırılmaması şeklindeki kayıt... Bu konuda, Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik grubu üyelerinin bilgi ve belleklerine de başvururdum. İçlerinden bazılarının bu konuda bir şeyler anımsadıklarını görürdüm...

Doğrusu merakım depreşirdi. Bu zatı daha daha öğrenmek isterdim. Sayın Nadir Nadi'nin "Perde Aralığından" adlı kitabının ikinci baskısında 288'nci sayfada gene Bay Benda adı ile karşılaşırdım. 1950 yıllarında İngiliz Büyükelçiliğinde verilen bir resepsiyonda, Başbakan Adnan Menderes ile İngiliz Büyükelçisi Sir Noel'in konuşmasına tanık olmuştur Sayın Nadir Nadi. Aynen okuyalım:

"- Viskiler geldi. İlk kadehleri hoşbeş ederek içtik. Sir Noel, Demokrat zaferini övüyor, çok partili hayatın yurdumuza yararlı olmasını diliyordu. Büyükelçinin İngilizce olarak cümle cümle söylediği sözleri Benda adında bir mahalli kâtip de cümle cümle Türkçeye çeviriyordu... "

Bay "mahalli kâtip"in Türkçe bilmesi beni meraklandırırdı. Biraz daha geçmişe iner, beyaz rus kökenli John Benda ve Kosta Benda kardeşlerin bir zamanlar İstanbul'da Tahtakale'de bir takım yerli firmalarla yabancı firmalar arasında ticari mektupçulukla işe başladıklarını saptardım...

* * *

Uzun sözün kısası Kosta Benda yıllar vardır ki, Roma'da "hür teşebbüs"-ün başındadır. On yıllardır İngiliz Pasaportuyla iş çeviren John Benda da genellikle Türkiye'dedir. Ankara'da Sıhhiye'de Orduevinin tam karşısındaki Apartmanın sekizinci katında, kapısında Pan-Türk yazılı şirketin başındadır. Ankara Telefon rehberinde "Benda John" diye aranacak olursa numarasını da bulmak mümkündür. Silahlı Kuvvetlerle milyarlık silah, araç-gereç alış-verişlerini yürüten yabancı firmaların temsilcisidir. Türkiye'ye İtalyan mamulatı önemli sayıda helikopter satmıştır. Bundan dört yıl kadar önce adı Lockheed rüşvet yolsuzluğu ile ilgili olarak anılınca Türkiye'yi terketmiş sonra tekrar gelmiştir... Sanıyorum bugünlerde adı duyulunca gene kaçacaktır. Kendileri aynı zamanda İngiliz istihbarat örgütü elemanlarındandır...

* * *

Bu olgu, Türkiye'de dönen hain dolaplardan sadece biridir.

Türkiye'de sayısı 1000 dolaylarında yabancı silah araç-gereç firması temsilcisi vardır. John Benda, bunlar içinde, siyasal çevrelerle içli-dışlı olmuş ve bunu yıllardır sürdürmüş sadece birisidir. Firmasında resmi-gayrı resmi kimler çalışmaktadır? O çalışanlar devletin hangi kademelerinden gelmişlerdir?..

Çok değil, Bay Demirel'e şu kadarı sorulmalıdır:

"- Benda kardeşleri tanıyor musun, tanımıyor musun?.."

İster "evet" desin, isterse "hayır" desin. Kültür Bakanının "vatansever", Nazım Hikmet'in "vatan haini" ilan edildiği memlekette John ve Kosta Benda'lar ve iş ortakları "milliyetçi"-dir! Demirel ve Türkeş'ler ise püskülüsü..

Ferhat Gün

Tekellerin demokratik hareketi ezme aracı

FAŞİST TERÖRÜN HEDEFLERİ

Faşist tehlike tüm dünyada güncel sorunlardan biri durumundadır. Demokratik hareketin güçlü olduğu ve ileri, demokratik hakların genişletilmesi olanaklarının en çok geliştiği kapitalist ülkelerde bile faşizmin bir tehlike olmaktan çıktığını söylemek olanaksızdır. Almanya, İtalya, Belçika, İngiltere ve daha başka ülkelerde, neofaşist hareketlerin son yıllarda kendinden daha çok sözettirdiğine, etkin birer güç durumuna geldiğine tanık olunuyor. Türkiye'nin de içinde bulunduğu orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeler kuşağı içinde ise, faşizm daha diri bir tehlike olarak gözleniyor.

Neo-faşist hareketin bütün bu ülkelerde kullandığı başlıca yöntem terördür. Ülkemiz de, terörün, faşist hareketin bir yöntemi olarak çok fazla öne çıktığı politik bir ortam içindedir. Hatta bu ortamın ülkemize özgü yanları olduğundan da sözedilebilir. O kadar ki, faşizmin bir yönetim biçimi olarak egemenliğini kurmasından önce sivil faşist terörün ülkemizden daha yoğun, daha azgın, daha acımasız boyutlara ulaştığı bir ülkeye dünyada rastlamak olanaksızdır! Bu nedenle, faşist terörün ülkemize özgü niteliğinin incelenmesi ve faşist hareketin terörle neleri amaçladığının ortaya çıkartılması, demokratik hareketin mücadele hedeflerinin belirlenmesinde önem taşımaktadır.

NEOFAŞİST HAREKETLERİN BAŞLICA YÖNTEMİ: TERÖR

Terörü başlıca yöntem olarak kullanan neofaşizm, kendisini günümüz koşullarına kapitalist dünyadaki ve uluslararası alandaki gelişmelere uydurmakta olan faşizmdir. Neofaşist hareketlerin diğer ülkelerde büründüğü biçimleri, eksiksiz olarak Türkiye'deki faşist harekette de görmek mümkündür. Faşist hareketin demokratik, anti-faşist güçlerin her alandaki taarruzu altında kalması ve bu nedenle faşist demagojiye başvurmaları; emperyalist merkezlerle içiçe geçmeleri; kitlesel bir tabana dayanarak iktidarı ele geçirmeleri olanaksız olduğundan devlet aygıtındaki mihraklara daha çok dayanmaları uluslararası alanda olduğu kadar ülkemize de özgü özelliklerdir.

Ne var ki, bütün bu özelliklerin yanında, onlardan ayrılmayan ve en çok benimsenen araç,terördür. Faşist hareket tüm dünyada sivil terör yoluyla anti-faşist güçleri sindirerek, demokratik hareketlerin gelişmesini engellemek istemektedir. Amaç, demokratik hareketlerin kazandığı kitleselliğin, genişleyen tolumsal tabanının karşısında, devlet aygıtıyla sürdürülen "yasal" baskıların yanısıra, örgütlü bir sivil terör çıkartmak, kitle hareketlerini bastırmaktır. Böylelikle, işçi sınıfı ve emekçi kitleler yılgınlığa itilerek teslim alınacaktır.

Faşist sivil terörün bir diğer amacı da, faşist hareketin gücünü, yenilmezliğini kanıtlamak, kitlelerde moral bir çöküntü yaratmaktır. Kapitalizmin emekçileri, özellikle de kent ve kır küçük burjuvazisini yıkıma uğratması sonucu, bu kitlelerin düzene karşı örgütsüz tepkilerini gericiliğe ve faşizme doğru yönlendirmenin bir yolu, faşist terörün yükseltilmesidir. Düzenden kopan küçük burjuvazinin terör yoluyla, üstün güç olarak görünen faşizme kanalize edilmesi, canalıcı, güncel bir sorun durumundadır. Ve nihayet terör, gerginliğin had safhaya vardırılmasıyla, faşist bir diktatörlüğe geçiş için uygun koşullar yaratacaktır.

Faşist terörün bu genel evrensel özellikleri ve amaçları, uluslararası faşist hareketin tam bir kopyası olan Türkiye'deki faşist hareketin de benimsediği, seçtiği yöntemlerdir. Dahası, bu özelliklerin ülkemizde daha da çeşitlilik kazandığı da bir gerçektir.

DEMOKRATİK HAREKETİN GELİŞMESİNİ ÖNLEMEK

Türkiye'de faşist hareketin 1965'ten sonra örgütlü bir güç olarak politik sahnede açıkça yerini almasıyla birlikte, faşist terör de uygulama alanına geçti. Aynı dönem, ülkemizde demokratik hareketin yeni olanaklara kavuştuğu, işçi sınıfının politik hareketinin sosyalizmi geniş kitleler içinde yaydığı, sendikaların, kitle örgütlerinin saygınlığının ve etkinliğinin arttığı ve gençlik hareketinin toplumsal yaşama dinamik bir güç olarak katıldığı yıllardı. Toplumun anti-faşist, anti-emperyalist yönelimi hız kazanmış, bu yönelim mücadeleci bir güce dönüşmüştü. Büyük, tekelci sermaye bu gelişmeden ürkmüştü.

MHP, işte bu koşullarda büyük, tekelci sermayenin açık, "yasal" faşist partisi olarak oluşturuldu. Faşist hareket, MHP'nin oluşturulmasıyla birlikte, Komünizmle Mücadele Dernekleri vb. örgütlenmelerden çıkmış, politik bir örgüte kavuşmuştur. Demokratik hareketin karşısına çıkacak, yarı askeri "militan" güç, işte bu güçtü.

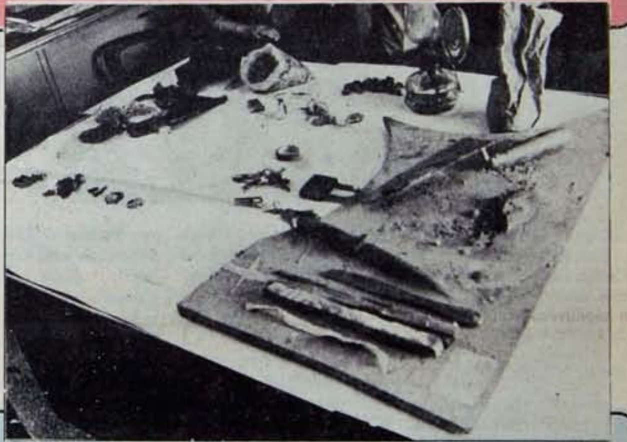
MHP, daha CKMP'nin faşistleştirilmesi aşamasında çeşitli terör eylemleriyle kendini kanıtlamaya kalkıştı. Faşist terör ilericileri, demokratları kendine hedef seçti, siyasi cinayetlere girişti. Bu eylemler gerçi "münferit" terör eylemleri değildi ama, henüz kitlelerin mücadelesini topyekün hedef alan bir örgütlülük düzeyine de ulaşmamıştı. Amaç, demokratik hareketin gelişmesini, önlenemez bir güce dönüşmeden, daha filiz halindeyken kitleselleşemeden ezmekti!

KENDİNDEN SÖZETTİRMEK

Faşist partinin aynı dönemde kendinden sözettirmek, (olumlu ya da olumsuz biçimde olması önemli değil!) kitlelerin ilgisini dikkatini üzerine çekmek için de teröre başvurduğunu kaydetmek gerekir. Bu, yerli faşist hareketin kazandığı uluslararası bir "deney"di. Faşist partiler, henüz etkin bir güç olmadıkları, kitleler tarafından yeterince tanınmadıkları başlangıç döneminde, bazı "flaş" eylemlerle kamuoyunun dikkatini toplamayı denemişlerdir. Örneğin, İngiltere'de "Milli Cephe" adlı faşist partinin bugünkü başlıca taktiği budur. Bu parti,daha kısa bir süre öncesine kadar hiç tanınmazken, ilericilerin düzenlediği mitinglere, zenci mahallelerine düzenlediği saldırılar ve gerçekleştirdiği cinayetlerle, birdenbire konuşulan, tartışılan bir parti konumuna gelmiş, seçimlere katılmış, küçümsenmeyecek miktarda oy almıştır.

Şimdi, 1965-1970 arasında gerçekleştirilen bir dizi faşist cinayetleri ve 1968 yılında Başbuğ'un karanlık suratıyla gazetelerde sekiz sütun üzerinden "Komandoları benimsiyorum ve destekliyorum!" başlıklı haberleri anımsayalım! Sözünü ettiğimiz amacın yerli faşistler tarafından da benimsendiği bu örneklerle de ne denli açıktır! Başbuğ, o günlerde bu cüretli açıklamayı bir "gereksinme" sonucu yapıyordu ve aynı gereksinmeyi sonraki yıllarda duymadığı için, seküz sütunluk kışkırtıcılığını reddetmişti.

19 ARALIK GÜNÜNDEN BUYANA KAHRAMANMARAŞ KATLİAMININ BİRİNCİ YILINI YAŞIYORUZ. GİZLİ KARANLIK FAŞİST ODAKLARIN EMPERYALİZMİN GİZLİ SERVİSLERİYLE ELELE PLANLAYARAK UYGULADIKLARI YAKIN TARİHİMİZİN BU EN BÜYÜK FAŞİST KIRIMI, HALKIMIZIN, TÜM ANTİFAŞİSTLERİN BİLİNCİNDEN ASLA SİLİNMEYECEKTİR. KAHRAMANMARAŞ KATLİAMINA, ONU PLANLAYIP YÜRÜTEN FAŞİST PARTİ'YE VE MİLİSLERİNE KARŞI EMEKÇİLERİN NEFRETİ,BUGÜN ANTİFAŞİST SAFLARDAKİ KARARLILIĞI VE ATILGANLIĞINI YÜKSELTEN, YARIN İSE ÖZGÜRLÜĞÜN ONURLU BEDELİNİN DEĞERİNİ YÜCELTEN BİR SİMGE OLMAYI SÜRDÜRECEKTİR.

KAHRAMANMARAŞ KATLİAMIYLA DORUĞA TIRMANAN FAŞİST TERÖRÜN HEDEFİ, BİR İÇ SAVAŞ ORTAMINI VE PSİKOLOJİSİNİ YARATARAK DOĞRUDAN FAŞİST BİR YÖNETİME GEÇİŞİN, TEPEDEN BİR MÜDAHALENİN KOŞULLARINI YARATMAK OLMUŞTUR. FAŞİST ODAKLAR, BİR YANDAN "GÜÇLÜ BİR OTORİTE" BEKLEYİŞİNİ TOLUMUN ÇOĞUNLUĞUNA EGEMEN KILARAK BİR DARBENİN ÖZNEL ZEMİNİNİ YARATMAYA, DİĞER YANDAN DA KİTLELERİN FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ GÜCÜNÜ KIRMAYA, SOĞUTMAYA YÖNELMİŞLERDİR. KAHRAMANMARAŞ KATLİAMI, AYNI ZAMANDA ETNİK, ULUSAL VE MEZHEP AYRIMLARINI KÖRÜKLEYEREK YIĞINSAL PROVOKASYONLARI BAŞLATMA DENEMESİDİR.

TERÖRÜN HEDEFİ BÜYÜYOR

1965-1970 döneminde henüz mevzi bir özellik taşıyan faşist terör, demokratik hareketin gelişmesini, antifaşist, antiemperyalist, antitekel mücadeleye yeni güçlerin katılmasını önleyemedi. 12 Mart'ta resmileştirilen faşizmin devletin "yasal" güçleriyle sürdürdüğü terör de bu gelişmenin önüne geçemedi. 1973 yılından sonra kitle hareketleri daha yaygın, daha mücadeleci ve bilinçli bir nitelik kazandı. İşçi sınıfının yanı sıra demokratik kitle örgütleri ve gençlik örgütleri de faşizme karşı politik bir taarruza kalkıştılar. Kitlelerin örgütlülük düzeyleri arttı, işçi sınıfının yaşam koşullarında iyileşme başladı. Bu koşullar faşist harekete yeni misyonlar, görevler yükledi. Bu artık, toplumun bütün kesimlerinde örgütlenmeye yönelmek, kitlesel bir taban oluşturmak ve böylelikle terörü toplumun bütün kesimlerine yaymaktı. Tekelci büyük burjuvazinin, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin başarılarını yoketmek için, "yasal" baskının yanısıra, örgütlü, sivil bir teröre her zamankinden daha çok gereksinmesi vardı.

MİSK, ÜLKÜM, ÜLKÜ-TEK, ÜLKÜ-BİR, ÜLKÜ-HAN vd. örgütler bunun için kuruldu ve MHP işçiler, memurlar, teknik elemanlar, köylüler, esnaflar, öğretmenler, kadınlar arasında terör örgütleri oluşturmaya başladı. Bu örgütler, onlara kazandırılmaya çalışılan görünümün tersine, toplumun çeşitli kesimlerini örgütlemek için değil, bu kesimler arasındaki faşist kadrolaşmayı yaratmak ve böylelikle terörü bu kesimlere yaymak için kuruldular.

İşçi sınıfının ekonomik, demokratik ve politik alandaki kazanımlarına, büyüyen kitle hareketlerine karşı toplumu daha derinden etkileyen terör eylemleri gerçekleştirildi. 1 Mayıs 1977 katliamı,

gizli açık faşist odaklardan, emperyalist örgütlerden güç alan faşist terörün erişilgi boyutlar bakımından bir dönüm noktasıydı. Faşizmin yarar umduğu politik gerginlik tırmanışa geçmiş, genel bir panik ortamı yaratılmıştı.

YENİ GÜÇLERİN KATILMASINI ÖNLEMEK

Sivil terör yoluyla, kitlelerin yılgınlığa itilmesi, sindirilmesi, giderek teslim alınması yanında, anti-faşist saflara yeni güçlerin katılmasının da önlenmesi amaçlanıyordu. Anti-faşist safların yeni güçlerle beslenmesine terörle karşı durulması, 1970 öncesi için de sözkonusuydu. Ama bu amaç, belki de en çok bugün kapitalizmin bunalımlarının en çok derinleştiği koşullarda güdülmektedir. Sıradan demokratların, bilim adamlarının ve kitlelerin yakından tanıdığı demokrat insanların faşist cinayetler için hedef seçilmesi bundandır. Abdi İpekçi, Bedrettin Cömert, Cavit Orhan Tütengil, Cevat Yurdakul ve daha başkaları, toplumda korkuyu egemen kılmak ve sol, sosyalist güçleri toplumsal tabanından soyutlamak için katledildiler.

Sivil faşist terörün akıl almaz tırmanışı ile, faşist örgütleri ve hareketi olduğundan kat kat güçlü göstererek, kitlelerin faşizme karşı direnme olanağına olan inançlarını ortadan kaldırmak ve faşist tehlikeyi pasif bir konumda kabullenmek psikolojisi egemen kılınmak da isteniyor. Terörün faşist hareketi olduğundan da güçlü göstermekten bir amacı kitleleri yıldırmak ise, öteki de bu yılgınlığın ardından özellikle orta katmanları, küçük burjuva yığınları teslim almaktır. Orta katmanların özlemlerini sahte biçimde yanıtlamak için otoriter bir güç göstermek gerektiğini faşist hareket çok iyi bilmektedir. Türkiye'de ekonomik ve toplumsal bunalımın derinden etkilediği, düzene başkaldıran, düzenden umudunu kesen emekçi kesimlerin tepkilerini yönlendirmenin bir yolu faşist demagojiyle o kitleleri aldatmak ise, öteki mutlaka terörist "üstün" bir güç ortaya koymaktır.

Bunun yanı sıra gerginliğin arttırılması ve sivil terörün, cinayetlerin, katliamların artık durdurulmaz, önlenmez bir kimliğe büründüğü kanısını topluma yerleştirerek, bu gidişin yalnızca otoriter, baskıcı bir yönetimle durdurulabileceği görüntüsünün yaratılması peşinden koşulmaktadır. Kitlelerde, orta katmanlarda uyandırılan " güçlü bir otorite" özlemi, faşist bir yönetime geçişin psikolojik koşullarını oluşturacaktır. Bugün demokrasi mücadelesinin unsurları, ülkemizde böyle bir tehlike ile karşı karşıyadır. "Ne MC, ne CHP, ne sıkıyönetim, ne de yasal önlemler terörü önleyememektedir ve bu çözümsüzlükten çıkışın yalnızca bir tek yolu, totoliter bir otorite, kalmıştır." Bu görüntü, ekonomik ve toplumsal bunalımı "radikal" önlemlerle çözmeye çalışan faşist partinin sürekli derinleştirmeye çalıştığı bir kanıdır. Faşist parti, varolan bunalımı çözecek reçetinin yalnızca kendisinde bulunduğunu öne sürmektedir. Reçete, iflas eden burjuva parlementer rejimi yerine, Hitler'ci "Dokuz Işık" doktrininin geçirilmesidir!...

YENİ MEVZİLER KAZANMAK VE KORUMAK

Faşist terör 12 Mart döneminden bu yana önemli bir amaç daha gözetmiştir. Bu, dünyadaki tüm neofaşist hareketlerin de peşinde olduğu, devlet aygıtı içinde tırmanma ve önemli kilit noktaları ele geçirme stratejisidir. Dikkat edilirse, 12 Mart dönemi içinde sivil faşist terörün öne çıkmadığını görürüz. Demokratik hareketi ezme görevini "yasal"resmi terör üstlenmiştir. Faşist parti ise, örgütlenmektedir. Devlet mekanizmasında tırmanmakta, kilit noktalara yerleşmekte ve komanda kamplarında, vurucu, sivil çeteler yetiştirmektedir. 12 Mart dönemi sivil faşist terörün "yasal" ve yasadışı yollarla, örgütlendiği bir dönemdir.

Sivil terörün iktidarın desteğinde başlattığı bu örgütlenme, MC hükümetleri döneminde zor yoluyla sürdürüldü. Nitekim terör çetelerinin azgınca saldırıları sayesinde, faşistler devlet kuruluşları içinde köklerini saldı. Faşist örgütler, tekelci büyük burjuvazlye uşaklıklarını en önemli sanayi merkezlerinde örgütlenerek yerine getirdiler. Seydişehir,İskenderun, Tariş vd. işçi merkezleri, faşist terörün en yoğun olduğu merkezler oldu. Faşist terör fabrikaların yanında, işçi, emekçi mahallelerini kuşatmaya, kentlerde yeşil hatlar çekmeye başladı. Bu gelişmeler, bugün en ileri noktasına ulaşmıştır. Kentlerin bazı caddeleri, mahalleleri, işyerleri ilericilerin, demokratların barınamayacağı bir duruma gelmiştir.

Yeni mevziler kazanmanın yanında, ele geçirilen mevzileri kaçınılmaz olarak korumak da gerekir ve mevzilerin korunması için de, gene terörden başka bir yol yoktur.

FAŞİST DİKTATÖRLÜĞE GEÇİŞ

Faşist terör, birçok kısa erimli amaca yöneliktir. Zaman zaman yazarları, bilim adamlarını katlederek ya da toplu katliamlar gerçekleştirerek yaratılan şiddetli gerginlik, faşist hareketin önünde duran hedeflerine ulaşmanın yoludur. Örneğin, sıkıyönetim ilanı faşist hareketin kısa erimli bir amacıydı ve sıkıyönetim ilanını sağlamak için bir dizi katliam gerçekleştirildi.

Gelgelim, faşist hareketin gizli-açık örgütlenmesi, tırmandırdığı terör, uzun erimli amacından, yani faşist bir diktatörlük amacından hiçbir zaman uzaklaşmaz. Atılan her adım, kazanılan her mevzi bu amaca yöneliktir. Bugün faşist hareket elindeki mevzilerle yetinmemektedir. Faşist örgütlerin tamamıyla kontrolü altında olan bölgeler ve topluluklar yaratarak, bu mevzileri daha geniş kapsamlı saldırıların dayanağı yapmak istemektedir. İşyerlerini, mahalleleri değil, kentleri tümüyle ele geçirmeye çalışmaktadır. Yeşil hatları, artık farklı kentler arasında, hatta bölgeler arasında çekmektedir. Ülkemizde bugün bazı kentlerde değil ilericiler, AP'liler, MSP'liler bile barınamamaktadır. Faşist hareket bu bölgelerde faşist demagojiyi ve terörü kullanarak alevi ve sünni, Türk ve Kürt emekçileri büyük topluluklar halinde karşı karşıya getirerek, içsavaş psikolojisini ve ortamını hazırlamak istemektedir. Bu ortam faşist bir müdahalenin "haklı" gerekçelerini oluşturacaktır.

FAŞİST HAREKETİN FAŞİST DEMAGOJİDEN HİÇBİR ZAMAN AYRILMAYAN VE BAŞLICA ARACI TERÖRDÜR. FAŞİST HAREKET TÜM DÜNYADA SİVİL TERÖR YOLUYLA ANTİFAŞİST GÜÇLERİ SİNDİREREK, DEMOKRATİK HAREKETLERİN GELİŞMESİNİ ENGELLEMEK İSTEMEKTEDİR. AMAÇ, DEMOKRATİK HAREKETLERİN KAZANDIĞI KİTLESELLİĞİN, GENİŞLEYEN TOPLUMSAL TABANININ KARŞISINA, DEVLET AYGITIYLA SÜRDÜRÜLEN "YASAL" BASKILARIN YANI SIRA, ÖRGÜTLÜ BİR SİVİL TERÖR ÇIKARTMAK, KİTLE HAREKETLERİNİ BASTIRMAKTIR. BÖYLELİKLE, İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİ KİTLELER YILGINLIĞA İTİLEREK TESLİM ALINACAKTIR.

FAŞİST SİVİL TERÖRÜN BİR DİĞER AMACI DA, FAŞİST HAREKETİN GÜCÜNÜ, YENİLMEZLİĞİNİ KANITLAMAK, KİTLELERDE MORAL BİR ÇÖKÜNTÜ YARATMAKTIR. KAPİTALİZMİN EMEKÇİLERİ, ÖZELLİKLE DE KENT VE KIR ORTA KATMANLARINI YIKIMA UĞRATMASI SONUCU, BU KİTLELERİN DÜZENE KARŞI ÖRGÜTSÜZ TEPKİLERİNİ GERİCİLİĞE VE FAŞİZME DOĞRU YÖNLENDİRMENİN BİR YOLU, FAŞİST TERÖRÜN YÜKSELTİLMESİDİR.

Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen faşist katliam işte bu amaçla, faşist bir diktatörlüğe geçişin koşullarını hazırlamak amacıyla, emperyalizmle içli dışlı, gizli-açık faşist odaklar tarafından planlanmıştır. Kahramanmaraş katliamı gerçi faşist bir müdahaleyle sonuçlanmamıştır ama, toplumda yarattığı olağanüstü moral çöküntü ile, faşist hareketin amacına ulaştığı söylenebilir.

FAŞİST TERÖR ÖNLENEBİLİR Mİ?

Ülkemizin, sivil faşist terörün dünyada en yoğun olduğu ülkelerden biri olduğunu söylemiştik. Sıkıyönetimin ilan edildiği Aralık 1978'den bugüne, yalnızca bir yıl içinde meydana gelen olaylarda 1126 kişi öldürüldü. 10 bini aşkın kişi ise yaralandı ya da sakat kaldı. Bu rakamların tüyler ürperticiliğine, içsavaş ya da faşizm koşullarında bulunan ülkelerde bile rastlamak çok güçtür.

Türkiye'de faşist parti AP tarafından da açık bir biçimde destekleniyor. Hristiyan Demokrat Partililer Almanya'da İtalya'da, İngiltere'de ve başka ülkelerde faşist partileri kollarlar, faşist terörü kendi çıkarları için de vurucu güç olarak kullanırlar ama, faşist partiyle değil hükümet kurmak, açık bir işbirliği yapmaktan bile kaçınırlar. AP MHP'ye bu desteği vermekten kaçınmamış, terörü açıkça desteklemiştir.

Faşist hareket için terör en başta gelen yöntemdir. Ne var ki, faşist hareketin amaçlarına ulaşması yalnızca terör yoluyla olanaksızdır. Terörün yanısıra, faşist demagojiye, örgütlenmeye, belirli bir kitlesel taban oluşturmaya da gereksinir. MHP bunlardan hiçbirinin faaliyetlerini eksik etmemektedir. Terörün birbirinden farklı amaçları, birbirini dışlayan amaçlar olarak değil, birbirini tamamlayan amaçlar olarak düşünülmelidir. Nihai hedef, iktidarın ele geçirilmesidir...

Sivil faşist terör, 1965'lerden bu yana, 1971-1973 dönemini geçti, 1975'le birlikte boy attı, 1978'de en görülmedik biçimlere büründü. MHP destekli AP hükümetinin kurulmasıyla doruğa ulaştı ve hızı, ivmesi sürekli artarak hâlâ tırmanıyor... Terörün boyutları MHP'yi ve yan kuruluşlarını aşan, gizli faşist odaklara, emperyalist örgütlere varıyor... Cinayetler, katliamlar arttıkça, faşist terörün kitle desteğini yitireceğinin de bir ham hayal olduğu artık ortaya çıktı...

Faşist terörün bu akıl almaz tırmanışı nereye kadar sürecektir? Bu tırmanış eninde sonunda faşist bir müdahaleyle mi noktalanacaktır?

Elbette hayır! Faşizm tehlikesinin kaçınılmaz olmadığı uluslararası işçi sınıfı hareketinin tarihsel bir deneyidir. İşçi sınıfı, sosyalizm mücadelesi içinde, antifaşist savaşın da en başındadır, bu savaşta ne denli eşsiz kahramanlıklara gebe olduğunu göstermiştir. Ülkemizde de, işçi sınıfımızın mücadele tarihi içinde böylesi örnekleri her zaman anımsamız olanaklıdır.

Ülkemizin tüm ilerici, demokratik, devrimci, sol, sosyalist güçleri faşizmi yenecek, faşist terörü inine tıkacak güçtedir! Bu gücü örgütleyip birleştirmek tarihsel bir görevdir. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist hareketi, bu gücü örgütlemek için görev başındadır. Antifaşist, demokratik güçlerin birliğinin gerçekleştirilmesinin sekterliklere, bölücülüğe, bencilliğe tahammülü yoktur. Faşizme karşı mücadele içinde, en sıradan baskılara bile karşı çıkılmalı, demokratik hak ve özgürlüklere kıskançlıkla sahip çıkılmalı, terörün sınıfsal kaynakları ve onu besleyen ortamın üzerine yürünmelidir.

Faşist terör, halkın örgütlü gücünü yenecek, kitlelerin devrimci ateşini söndürecek kadar güçlü değildir, olamaz !

SINIF SENDİKALARINI BÖLME GİRİŞİMLERİNE SON!

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının Bursa şube kongresi geçtiğimiz hafta başında tamamlandı. Şube kongresinin öncesi ve sonrasındaki gelişmeler, sınıf sendikalarını bölme, tasfiyeciliği tırmandırma girişimlerinin yeni örneklerini verdi.

Bursa'da işçi sınıfının en yoğun bulunduğu tekstil işkolunda belirleyici işyerlerinde Tekstil'in yetki kazanması, 1975'ten sonra TİP'lilerin çok sayıda Maden-İş üyesi işçinin girişimleriyle sağlandı. 1976 yılında yapılan şube kongresinde antidemokratik yöntemlerle yönetime gelen sosyal demokrat eğilimlilerin ilk işi Tekstil'in TİP'li üyelerine, sosyalist işçilere karşı tasfiyeye girişmek oldu. Grupçuluğun ve tasfiyeciliğin sınıf sendikacılığı ilkelerine ağır basması sonucunda, bu politikalar Tekstil'in Bursa'da örgütlenme potansiyeline ağır yaralar aldırdı. Pekçok işyerinde örgütlenme istemleri grupçu nedenlerle reddedilirken, toplu sözleşme hükümleri bile uygulatılamaz, patronların sosyalist işçilere karşı tensikat girişimlerine göz yumulur hale gelindi.

Bu gelişmeler, kısa sürede Tekstil şubesi tabanında yönetime karşı muhalefetin koşullarını yarattı. Tabanın güçlenen muhalefet eğilimine karşı sendika yönetiminin tepkisi, tabanda ve işyerlerinde politik çalışmayı açıkça yasak saymak, politik çalışmaları yüzünden tabandaki işçilerin işten çıkarılmalarına seyirci kalmak, hatta destek olmak oldu.

Şube kongresine bu koşullarda gelindi. Kongre öncesinde, başını bilimsel sosyalistlerin çektiği "Tekstilde Birlik" grubu tüm grupları birleşmeye çağırdı. Kıvılcım ve Kurtuluş yanlısı grupların pazarlıkçı anlayışları sonucunda bu çağrı olumsuz sonuçlandıktan sonra,sendika başkanı Günay'm başını çektiği yönetimdeki grup da, görünüşte çağrıyı olumlu karşıladığından söz ederek ısrarla eylem birliğinden kaçındı. Dahası tam kongre öncesinde işyerlerinde muhalefet çalışmasını sürdüren iki TİP üyesini işten attırmaktan da çekinmediler.

Şube kongresi ise tam anlamıyla sendikanın demokratik işleyişinin ortadan kaldırılmasına, komploculuğa sahne oldu. Bir gençlik ve bir kadın kuruluşuna bağlı 250'yi aşkın kişinin salona doldurulmasıyla başlayan kongre, bu kişilerin güvenlik görevlisi ve hatta "delege" gibi gösterilerek divan seçiminin oldu bittiye getirilmesiyle devam etti. Delege işçilerin bu uygulamaya karşı tepkisi goşistçe yöntemlerle engellenmeye çalışıldı. Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak'ın bir anda ortaya çıkıp divanı iptal ettiğini açıklamasından sonra oluşturulan divan da yine komploculardan meydana geliyordu. Bu divan, sendikanın üç genel başkan vekili, bazı Genel yönetim kurulu üyeleri kapıdaki "fedailerce" kongre salonuna alınmazken, Maden-İş bölge temsilcisini kürsüye çağırarak açıkça komplocu ekipten yana bir konuşma yapmasını sağladı.

Kongre sonundaki oylamalar ise, salondaki ilgili-ilgisiz herkesin oy kullanması biçiminde ve oy kullananlarla ilgili hiçbir belge düzenlenmeden tamamlandı. Böylece yönetimdeki listenin seçimleri "büyük farkla" (!) kazandığı açıklandı.

Tüm şube kongresine damgasını vuran komplocu ve sahteci tertipler ise tutanaklarla belgelenmiştir. Bu tüzük dışı kongre mahkeme tarafından iptal edilse de edilmese de, Tekstil'in Bursa'daki meşruluğuna kaçınılmaz bir gölge düşürecektir. Sınıf sendikalarını bölerek etkisizleştirmeye yönelik bu tutumlara ve böylece doğan duruma, Tekstil sendikası genel merkezinin müdahalesi bir zorunluluktur. Yeni bir kongrenin demokratik biçimde yapılması için gerekli önlemler alınmadıkça, Tekstil'in ağır darbeler yemesi önlenemeyecektir.

Barış hareketinin görevleri

NATO'nun Brüksel'deki doruk toplantısında Avrupa'ya yeni ölüm füzelerinin yerleştirilmesini isteyen Amerikan önerisinin onaylanmasının, uluslararası ilişkilerin gelişmesinde yeni bir durum ortaya çıkardığı, tartışılmayacak bir gerçektir. NATO'nun yeni silahlanma planının karara bağlanması, Sovyetler Birliği'ni, diğer sosyalist ülkeleri, Varşova Paktı'nı da savunmalarını güçlendirmek için kaçınılmaz önlemleri almaya hiç kuşkusuz yöneltecektir.Silahlanma yarışının durdurulması, politik yumuşamadan askeri yumuşamaya geçişin sağlanması için takipçi bir mücadele yolu izleyerek dünya barış hareketine başlıca itici gücü kazandıran sosyalist ülkelerin, ortaya çıkan yeni koşullarda da savunmalarını güçlendirmek amacıyla gerekli önlemleri almaları, bugün barış hareketinin güçlendirilmesinin bir gereğidir.

Ne var ki, NATO'nun, askeri-sınai kompleks merkezlerinin, yeni savaş planlarının uygulanmasını önlemek için mücadele güncelliğinden hiçbirşey yitirmiş değildir. Brüksel doruk toplantısındaki kararların, NATO üyesi ülkelerde geniş yığınsal direnişlere karşın ve bu ülkelerin hükümetlerine yönelik ağır baskılar pahasına alınabildiği apaçık bir gerçektir. Kararın uygulanmasına geçilmesi ise tüm Avrupa ülkelerinde çok daha geniş yığınsal tepkilerle, barış güçlerinin etkin direnişleriyle karşılaşacaktır. Sadece doruk toplantısındaki karar bile, pekçok Batı Avrupa ülkesinde barış güçlerinin saflarında hareketlenmeye yol açmıştır.

Geçtiğimiz hafta Polonya Birleşik İşçi Partisi ile Fransız Komünist Partisi'nin ortak açıklamaları, İtalyan Komünist Partisi'nin NATO planına karşı aktif tutum olarak ülkede yığınsal gösterilerin başını çekmesi, FKP'nin konuyla ilgili olarak parlamentoda hükümete bir güvensizlik önerisinde bulunması, DSF'nin 130 milyonluk üye kitlesine yaptığı çağrı ile NATO planlarına karşı işçi sınıfının uluslararası eylemlerine öncülük etmesi, barış hareketinin yeni bir yükselişinin habercileridir.

Sovyetler Birliği'nin, politik yumuşamadan askeri yumuşamaya geçiş için kararlı politikasını sürdüreceğini açıklaması, barış hareketinin bugünkü görevlerini de aydınlatmaktadır. Silahlanma yarışının durdurulması yeni NATO planlarının uygulamaya sokulmasının bütün olanaklarla engellenmesi, barış hareketinin güncel görevidir. Türkiye barış güçleri de, ölüm füzelerine karşı geliştirilen yığınsal kampanyanın deneylerine dayanarak, bu görevi yerine getirmesini bilecektir.

İşte "Sovyet tehdidi" masallarının içyüzü

NATO yöneticileri "Sovyet tehdidi" yalanını ileri sürerek nükleer silahlanmayı daha ileri boyutlara vardırmaya çalışırken, Batı Alman ordusunda görev yapmış bir eski Yüzbaşı'nın açıklamaları, Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri tehdit altına almak için Batılı emperyalist ülkelerin ne oyunlar tezgahladıklarını bir kez daha ortaya koydu.

Önceki hafta ADC televizyonunda bir konuşma yapan eski Batı Alman deniz yüzbaşısı E.Müller, 1974-1975 döneminde Amerikan-Batı Alman gizli keşif-çözümleme merkezinin "ABD-FAC bağlantı grubunda" görev yapmıştı. Bu organ, NATO'nun öteki üyelerinden gizli olarak, adı geçen iki ülkenin ilgili daireleri arasında varılan bir anlaşma uyarınca kurulmuştu.

10 ABD ve 10 FAC görevlisinden oluşan bu grubun başlıca görevi, Varşova Paktı ülkelerinin savunma gücüyle ilgili olarak elde edilen istihbaratı "belli bir amaç için" incelemekti. Bu grubun eski üyesi E.Müller, bu grubun çalışmalarının "Doğu'dan gelen tehlikeyi önemsemeyerek" askeri harcamaları arttırmak istemeyen NATO ülkelerine baskı yapmak için ABD ve FAC tarafından kullanıldığını açıkladı. ABD'li Albay Boumen'in başkanı olduğu grubun ana malzemesini ise ABD'nin elde ettiği ve FAC'nin tamamladığı istihbarat oluşturuyordu. E.Müller, Amerikan ve Batı Alman görevlilerine çoğunlukla aynı malzemenin incelenmesi görevinin verildiğini söyledi. Müller'in açıklamalarına göre, Varşova paktı silahlı kuvvetlerinin ya da herhangi bir biriminin ateş gücüne ilişkin bilgilerin incelenmesinde ABD ve FAC keşifçileri genellikle birbirinden çok farklı sonuçlara varıyorlardı. Örneğin, E.Müller'in çalıştığı grup, SSCB deniz piyadeleri ve çıkarma birliklerinin gücünü değerlendirirken, ellerindeki istihbarata göre Sovyetler'in Baltık Denizi bölgesinde bir deniz piyade alayı bulunuyordu. Ancak bu miktar ABD'lileri "tatmin" etmemişti! Çünkü bu durumda Danimarka, Baltık boğazları için "doğudan gelen tehlike" masalına inanmayacak ve askeri harcamalarını arttırmaya zorlanamayacaktı. Bu durumda Amerikalılar Sovyetler'in bölgedeki "bir alay" gücünü "iki tugay" olarak rapora geçirdiler.

E. Müller, verdiği örneklerde, mevcut bilgilerin tahrif edildiğini, Varşova Paktı ülkelerinin gücünün bilerek abartıldığını ve bunun kötüye kullanıldığını da anlattı. Örneğin Batı Alman istihbarat örgütü, 1970'li yılların başında ABD'den aldığı bilgilere dayanarak "Krivak"adlı Sovyet destroyeri için bir enformasyon dağıtmıştı. Bu enformasyonda, söz konusu destroyer deniz ve karadaki hedefleri vurmak için modern roketlerle donatılmış bir gemi olarak tanımlanıyor ve gerek Batı Alman ordusu, gerekse NATO, geminin ateş gücünü önemli boyutlarda şişiriyorlardı. Bunu izleyen beş-altı yıl içinde NATO bu tip savaş gemilerini blok ülkelerinin güvenliği için ciddi tehlike oluşturan bir saldırı silahı olarak tanımladı. Ancak daha sonra bu tip destroyerlerin tanımında düzeltmeler yapıldı ve bunların denizaltılara karşı savunma silahlarıyla donatıldığı, dolayısıyla bunların saldırı değil savunma silahlarının taşıyıcısı olduğunun bilinmesi istendi.

Eski Batı Alman keşifçisinin bu sözleri "Sovyet tehdidi" masalını kimin körüklediğini, bu çevrelerin ne denli karanlık yöntemler kullandıklarını ve saldırgan amaçlarını ortaya koymaktadır.

EKONOMİ HABERLER

CHP'NİN ÖDÜNLER BEDELİ SADECE 11.5 MİLYON DOLARMIŞ!

Ocak-Ekim döneminde yapılan geri ödemelerhesaplandı ve ortaya hayli ilginç bir rakam çıktı: 80 milyon dolar! Diğer bir deyişle böylece Ecevit hükümeti döneminde sağlanan 91,5 milyon dolarlık kredi için yapılan zamların, devalüasyonların ve sonuçta iktidardan inmenin bedelinin net 11,6 milyon dolar olduğu belirlendi.

GÜBRE ÜRETİMİNDE ÖNEMLİ DÜŞÜŞLER BEKLENİYOR

Rafinerilerde petrol elde etmek için ham petrolün işlenmesi sırasında ortaya çıkan yan ürünlerden Nafta üretimi durduruldu ve benzin üretimine hız verildi. Nafta'nın üretiminin durdurulmasından en fazla etkilenecek olan sektör gübre sanayii. Çünkü, gübre fabrikaları, batılı ülkelerin "daha uygun olduğu" yolundaki görüşleri doğrultusunda kömür yerine, bir petrol ürünü olan naftayı kullanacak şekilde kurulmuş durumda. Ham petrol sıkıntısı nedeniyle doğrudan nafta ithaline başvuruluyor, döviz darboğazı nedeniyle de düzenli ithalat yapılamıyor. Gerileyen gübre üretiminin ilkbahar aylarında etkisini göstermesi bekleniyor..

İPLİK İHRACATÇILARIYLA KONFEKSİYONCU SERMAYEDARLAR HESAPLAŞIYOR

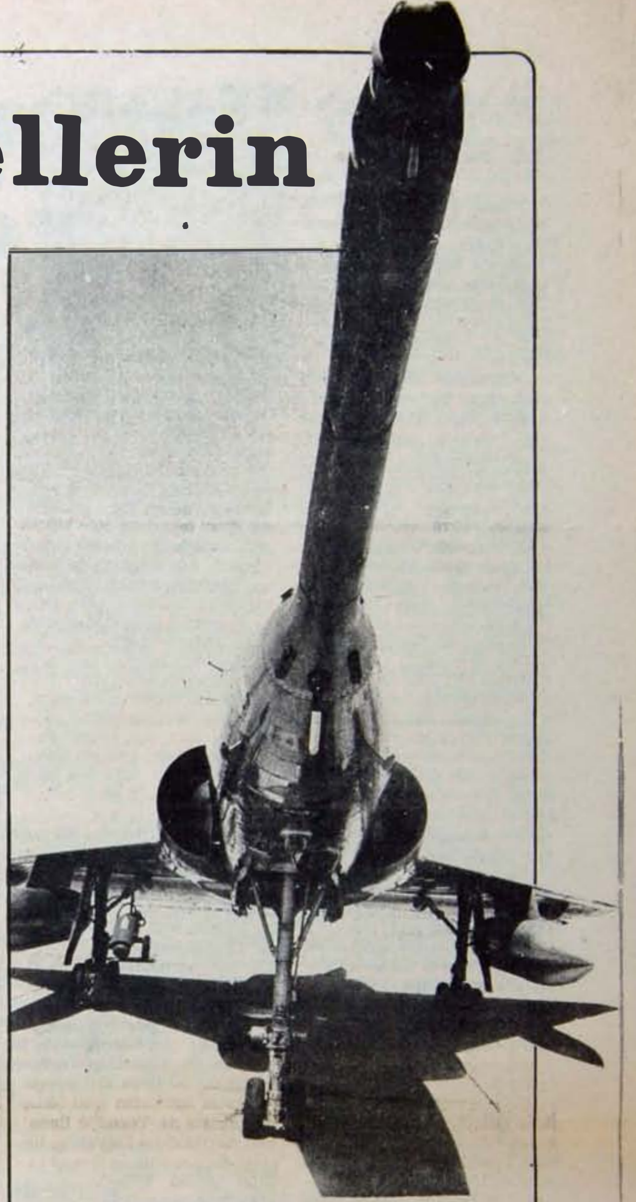
Pamuk ipliği ihracatçıları ile konfeksiyoncular arasındaki çatışma yeniden alevlendi. Türkiye Pamuk İpliği İhracatçıları Birliği'nin üst düzeydeki üç yetkilisi ile AET arasında yapılan bir anlaşmanın basına yansımasından sonra TİSK ve Türk Hür Teşebbüs Konseyi Başkanı Halit Narin de bir açıklama yaparak, Türkiye'nin tekstil ihracatının normal bir tempo içinde artmasını AET'nin anlayışla karşılaması gerektiğini" söyledi. Bu konfeksiyoncu işadamına AET'den gelecek dolaylı yanıt ise Ocak ayında belli olacak...

BULGARİSTAN'IN GELECEK İKİ YILLIK PLANI BELİRLENDİ

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Halk Meclisi 12'nci dönem çalışmalarını tamamlayarak 1980 ve 1981 yıllarında uygulanacak "Toplumsal Ekonomik Gelişme Planı"nı kabul etti. Bulgaristan'da ulusal gelir 1980 de yüzde 5,7, 1981'de ise yüzde 5,5 oranında arttırılacak. Onaylanan planda üretim yapısının daha da geliştirilerek, sınai üretimin gelecek yıl yüzde 6,3, 1981'de ise yüzde 6,1 oranında arttırılması öngörülüyor.

Militarizmin kaynağı

Savaş için tekellerin birliği

NATO Bakanlar Konseyi, önceki hafta Brüksel'de yaptığı toplantı sonunda, ABD'nin Pershing-II ve Cruise füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi önerisini kabul etti. Kabul edilen öneri gereğince ABD Batı Avrupa'daki bazı ülkelere 1983 yılından itibaren 600'e yakın nükleer başlıklı füze yerleştirecek. Avrupa'nın ve tüm dünyanın barış güçlerinin yığınsal protestolarına karşın bukararın alınması, gerek Avrupa'da karşılıklı silah indirimi çalışmalarına, gerekse dünyada genel silahsızlanma yolundaki çabalara ağır bir darbe indirdi. Bu karar, aynı zamanda ABD emperyalizminin ve NATO'nun saldırgan yüzünü bir kez daha açığa çıkarıyor, dünya barışını tehdit eden gerçek tarafı ortaya koyuyordu.

KAMUOYU YARATMA ÇABALARI

ABD'nin Batı Avrupa'ya orta menzilli nükleer başlıklı füze yerleştirme çabaları bir süreden beri biliniyor ve tartışılıyordu. Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Prezidyum Başkanı Leonid Brejnev, ABD'nin Batı Avrupa'ya bu füzeleri yerleştirmekten vazgeçmesi halinde, SSCB'nin de Doğu Avrupa bölümünde bulunan ve "SS-20" olarak bilinen füzelerinden bir kısmını geri çekebileceğini, hiçbir saptırına ve yanlış değerlendirmeye yol açmayacak bir üslupla 6 Ekim'de açıklamıştı. Ancak ABD ve Batı Avrupa ülkelerindeki burjuva basını, emperyalizmin 60 yılı aşkın bir süredir kendi saldırgan politikasını gizlemek için her zaman ortaya attığı "Sovyet tehdidi" yalanına bir kez daha sarıldılar ve ABD ile NATO'nun saldırgan politikasını haklı gösterecek gerekçeler göstermeye yöneldiler.

Batı Avrupa'ya "ölüm füzeleri"nin yerleştirilmesi için kamuoyu yaratmaya çalışan burjuva basını gerçekte emperyalist ülkelerin silah tekellerinden hiç de ayrı olarak ele alınamayacak bir konuma sahipti. Bu konuda en çarpıcı örneği de Batı Almanya'nın ünlü basın tekeli "Springer" oluşturuyordu.

"SPRİNGER"İN KONUMU

"Springer" basın tekeli, Federal Alman emperyalizminin en önemli basın organlarından biriydi. "Springer" topluluğuna bağlı gazeteler, dergiler her zaman, silahlanma yarışını kışkırtan, yumuşamaya karşı gerginlik politikasının savunucusu bir tutum izlemekle tanınmışlardı. Savunduğu ideolojinin temelini antikomünizmin oluşturduğu bu basın tekeli gerçi silahlanma ve gerginlik politikasının en önemli savunucularından biriydi ama, işlevi sadece bu kadarla da kalmıyordu. Federal Almanya'nın, hatta Batı Avrupa'nın en önemli bazı silah tekellerinde bu basın tekelinin payı bulunuyordu: aynı şekilde Springer tekelinde bazı silah tekelleri de pay sahibiydiler. Silah sanayi ile bu denli bir bütünleşme içinde bulunan Springer'in kuşkusuz yayın organlarında "silahsızlanmayı, barışı, yumuşamayı" savunması beklenemezdi. Nitekim "Springer" gazete ve dergileri, Batı Avrupa'ya "ölüm füzelerinin" yerleştirilmesini öngören planların gerçekleşmesi için olağanüstü bir çaba gösterdiler ve ilk aşamada bu çabalarında da silahlanma ve militarizm adına başarıya ulaştılar.

ABD'deki, İngiltere'deki, Fransa'daki, Batı Avrupa'nın diğer kapitalist ülkelerindeki basın tekellerinin rolü de Springer'in oynadığı rolden hiç farklı değildi ve hepsi tekelci sermayenin planlarının gerçekleşmesinde üzerlerine düşen görevi yerine getirdiler. Bu yayınlar "Sovyet tehdidi" yalanını her fırsatta işlediler, yığınları etki altında bırakmaya çalıştılar. Silahsızlanma ve yumuşamayı savunan barış güçlerini soyutlamak için ellerinden gelen her çabayı gösterdiler.

SADECE NATO ÇERÇEVESİNDE Mİ?

Emperyalizmin silahlanma ve militarizm politikası Brüksel'de alınan kararla bugün yeni bir aşamaya ulaştı. Ancak, ABD'nin ve Batı Avrupa'daki emperyalist ülkelerin gerginlik politikaları ve militarist çabaları sadece NATO çerçevesi içinde sürmüyor. Batı Avrupa'da Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist ülkelere karşı tam anlamıyla bir "askeri tehdit" niteliğindeki silahlanma çabaları NATO çerçevesi dışında da büyük boyutlara ulaşıyor.

Öyle ki, Batı Avrupa ülkelerinin emperyalist tekelci sermayesi, neredeyse bütünüyle silah sanayı ile kaynaşmış durumda. Silah sanayi ile "ilgisiz" gibi görünen tekeller bile bu sanayide pay sahibi. Yukarıda söz edilen "Springer" basın tekelinin, örneğin Krauss-Maffei, Dynamit Nobel, Daimler Benz firmalarında hissesi bulunuyor. Bunlardan Krauss Maffei tank üretimi yapıyor ve sermayesinin yüzde 70'i silah üretimine ayrılmış durumda. Dynamit Nobel AŞ'nin ürettiği silahlar ise füzeler, patlayıcı başlıklar, mayınlar vs. den oluşuyor. Daimler Benz ise sermayesinin yüzde 100'ünü silah üretimine ayırmış bir tekel ve savaş gemileri üretiyor.

Silah sanayi ile bütünleşmesi açıkça ortaya çıkan Springer'in yanısıra Federal Almanya'da daha birçok tekel silah endüstrisi ile doğrudan ilişki içinde bulunuyor. Örneğin elektronik ev eşyalarıyla ülkemizde tanınmış olan Siemens tekelinin genel üretiminin yüzde 8'ini askeri araç yapımı oluşturuyor. Siemens radar, uçaksavar, lazer teknolojisi üretiyor. AEG-Telefunken tekelinin askeri araç gereç üretimi de genel üretimin yüzde 10'unu oluşturuyor.

SİLAH ÜRETİCİSİ 27 TEKEL

Federal Almanya'ta tam 27 büyük tekel silah üretimi yapıyor. Bunlar askeri elektronik araçlardan savaş uçaklarına, savaş denizaltılarından toplara, füzelerden en son model tanklara kadar her çeşit silah üretimi yapıyorlar. Bu 27 tekelden 2'si sadece silah üretimiyle meşgul. 10 tekelin ise genel üretiminin yüzde 50'sinden fazlasını silah üretimi oluşturuyor. Adı geçen silah tekellerinden ba..n takellerinden gıda maddeleri üreten tekellere kadar görünürde "silah sanayi ile ilgisi bulunmayan" birçok şirketin payları bulunuyor. Bunun tersi bir durum olarak da, silah tekellerinden birçoğu aynı zamanda basın tekellerinde, gıda tekellerinde vs. hisse sahibi. Bu durum, emperyalist ülkelerdeki tekelci sermayenin silah sanayi ile bütünleşmesini hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak biçimde ortaya koyuyor. Bu, aynı zamanda, emperyalizmin silahlanma çabalarının nedenini de açıklayan bir faktör.

MİLİTARİZM POLİTİKASI

Emperyalist ülkelerde gittikçe yoğunlaştırılan militarizm, bu ülkelerdeki işçi ve emekçi yığınları "disipline etme", baskı altına alma amacına yöneliktir. Militarizm, işçi ve emekçi yığınları sosyalist ülkelere karşı başlayacak bir saldırıda emperyalizmin "insan gücü" olarak kullanma çabalarının ürünüdür. Bu politikanın hedefi, sosyalist ülkelere karşı başlatılacak bir saldırıda barış güçlerinin işçi ve emekçilerle bütünleşmesini, savaşa karşı bizzat emperyalist ülkelerde etkin bir güç oluşturmasını önlemek, hiç değilse, en az düzeye indirmektir. Bu yüzden silah tekelleriyle bütünleşmiş basın-yayın organlarından tutun da, devlet tekelci kapitalizminin belirlediği emperyalist ülkelerdeki "devlet politikasına" kadar, egemen güçlerin tüm araçları işçi ve emekçi yığınları bir "Sovyet tehdidi" yalanıyla korkutmanın ötesinde somut bir tehditle karşı karşıya bırakmaktadırlar. Bu somut tehdit, militarizmin kendisidir. Silahlı kuvvetler "ülkenin koruyucu(!) gücü" sıfatıyla "dokunulmaz ve eleştirilmez" bir konuma getirilmekte, halkın başlatılacak bir saldırıda "gönüllü" olarak seferber edilmesini sağlayıp, yabancı ülkelere yine "gönüllü" olarak ölüme gönderilmesi amaçlanmaktadır.

Emperyalist ülkelerin "kendi" işçi ve emekçilerine karşı somut bir tehdidi de, emperyalizmin çıkaracağı bir nükleer savaşta "nükleer bombalama zinciri"nde sivil halkı bir hedef haline getirmesidir. Yükselen silahlanma harcamalarının işçi ve emekçi yığınlara getirdiği ekonomik yükler de bunları tamamlamaktadır.

BARIŞ GÜÇLERİNİN DİRENİŞİ

NATO'nun Batı Avrupa'ya yerleştirmek istediği orta menzilli nükleer füzelerin tartışılması sırasında, Batı Avrupa ülkelerinde barış güçlerinin yığınsal bir güç olarak ortaya çıkması, emperyalizmin saldırgan planlarının bozulması yolunda önemli bir olgudur. Bu mücadeleler sırasında tüm Batı Avrupa ülkelerinde ölüm füzelerine karşı çok geniş bir kampanya yürütülmüş, büyük yığınsal gösterilerde emperyalizmin saldırgan planları mahkum edilmiştir. Bunun sonucunda Hollanda ve Danimarka "nükleer füzelerin yerleştirilmesi kararı için süre" istemişlerdir. Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin barış, yumuşama ve silahsızlanmayı sağlama yolunda somut öneriler ve kararlı bir tutum ortaya koymalarının yanısıra, emperyalist ülkelerdeki barış güçlerinin daha da etkin olması, barış ve silahsızlanma çabalarının başarıya ulaşması yolunda gözden kaçırılamayacak bir olgudur.

YAŞAMI SAVUNAN KATMERLİ GÜLLER

Pershing-2 ve Kuriyez'ler
Kanatlı canavarları çağın
Siz atomsanız ben de anayım
Boğun öldürün diye doğurmadım
Gözlerine bakılarak büyüyen
Can-ciğer parçası çocukları.
Pershing-2 ve Kuriyez, hey!
Defolun kıtamızdan ve dünyamızdan!

Pershing-2 ve Kuriyez'ler
Katil yüzlü roketlerin soyu
Siz bombaysanız ben de insanım
Kızıl saçlı genç kız kinim
Burnundan soluyan delikanlı sevdam
Sevgilimin alnına düşürmez kan.
Pershing-2 ve Kuriyez, hey!
Sen topla ölünü savaş meydanından!

Pershing-2 ve Kuriyez'ler
Uğursuz yıldırımları göğün
Bereketi yok edilmez toprağım ben
Nasırlı ellerim ırgat ve rençber
Yüreğin nadasa kalması geçti
Öfkenin kirli kadın gibi susması.
Pershing-2 ve Kuriyez, hey!
Çekilin sırtından bulutların.

Pershing-2 ve Kuriyez'ler
Savaşın dumanlı zehirleri
İşçiyiz biz, yeşil yaprağız
Kıpırdansak eğer, zerreniz kalmaz
Size en sonuncu ihtarımızdır
Mavi tulumlu büyük ordunun
Pershing-2 ve Kuriyez, hey!
Beyaz bayrakların altında durun!

Yaşamı savunan katmerli güldür
Ağzımızda bağıran dudaklarımız.

ADEM ATAR

İtalya:

Yığın eylemleri yolunda

İtalyan Komünist Partisi Merkez Komitesi, geçen kasım ayında yaptığı son toplantısında, Parti'nin son yakın dönemdeki çalışmalarını değerlendirdi ve gelecekteki görevler için yeni kararlar aldı.

MK Genel Sekreteri Enrico Berlinguer toplantının kapanış konuşmasında, İKP için güçlükler karşısında gerilemenin söz konusu olmadığını, tersine yeni başarılar kazanmak için ileri adımlar atmanın sözkonusu olduğunu söyledi. Berlinguer, işçi sınıfını zorunlu toplumsal değişiklikleri gerçekleştirme yolundan çevirmeye çabalayan, bu değişikliklerin yerine sadece egemen sistemin istikrara kavuşması için bazı "öğütler" yapanların işçi sınıfına ihanet içinde olduklarını vurguladı.

YIĞIN EYLEMLERİNDEKİ GERİLEME

İKP MK toplantısında, Parti' nin köklü değişiklikler için belirlediği ana yolun, yığın mücadelelerinin genişletilmesi olduğu bir kez daha belirtildi. Haziran ayında yapılan son seçimlerde komünistlerin yüzde 4 oranında oy yitirmesini, yığın mücadelelerindeki gerilemeye bağlayan Merkez Komitesi, Parti'nin yığın eylemlerinde yol gösterici ve örgütleyici olmasının gerekliliğini, böylece Parti çalışmasının yığın örgütleri içinde daha düzenli hale geleceğini açıkladı.

İKP MK TOPLANTISINDA PARTİ'NİN KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLER İÇİN BELİRLEDİĞİ ANA YOLUN, YIĞIN MÜCADELELERİNİN GENİŞLETİLMESİ OLDUĞU BİR KEZ DAHA BELİRTİLDİ. HAZİRAN AYINDA YAPILAN SON SEÇİMLERDE KOMÜNİSTLERİN YÜZDE 4 ORANINDA OY YİTİRMESİNİ, YIĞIN MÜCADELELERİNDEKİ GERİLEMEYE BAĞLAYAN MERKEZ KOMİTESİ, PARTİ'NİN YIĞIN EYLEMLERİNDE YOL GÖSTERİCİ VE ÖRGÜTLEYİCİ OLMASININ GEREKLİLİĞİNİ AÇIKLADI.

İtalyan komünistlerinin Merkez Komitesi, Haziran ayındaki seçimlerden bu yana bu yolda ileri adımlar atılmış olduğunu da bildirdi. Buna göre, komünistler sendikal mücadele eylemlerinde, örneğin FİAT firmasında işverene karşı yapılan direnişlerde, işçilerin yığınsal olarakişten çıkarılmalarına karşı eylemlerde, serdikal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması çabalarına karşı eylemlerde en ön saflarda yer aldılar. İKP üyeleri, güçlenen öğrenci hareketi içinde ve genç işsizlerin ve kadınların gösterilerinde önemli bir rol oynadılar. Parti, emeklilik yasası için 4000'i aşkın miting, gösteri ve toplantıdan oluşan yığınsal kampanyalar düzenledi, konut sorununun çözümü için ülke çapında eylemler yönetti, fiyat artışlarına karşı eylemler planladı. İKP, özellikle Güney İtalya halkını çok önemli ölçüde etkileyen bunalıma karşı eylemler ve tarım reformu için bir kampanya örgütledi.

DEMOKRATİKLEŞME İÇİN

İKP yığınsal eylemlere dayanarak, parlamento ile yerel yönetim organlarında devletin yeni bir ekonomik politika benimsemesi ve demokratikleştirilmesi için mücadeleler de yürüttü. Parti, üretimin düşmesinin, enflasyonun ve işsizliğin nedenlerinin sadece dış koşullarda aranmasına karşı çıktı. Enflasyonu körükleyen, işçi sınıfını tehdit eden ve fiyat artışlarına karşı mücadeleyi etkisizleştirmeye çalışan büyük tekelci grupları sergiledi.

Merkez Komitesi, toplantısında sadece ülkenin tehlikeli iç durumu hakkında değil, NATO' nun Avrupa'ya füze yerleştirme planlarıyla silahlanma yarışını kızıştırarak dünya barışını tehdit etme çabaları üzerinde de değerlendirme yaptı ve bu çabaları mahkum etti.

Başkanlık için reklam kampanyası

Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni Başkanı önümüzdeki yılın 4 Kasım günü yapılacak olan seçimlerle belirlenecek. ABD'de her seçim öncesinde olduğu gibi, bu seçimlerde de bir düzineden fazla politikacı Başkan adayı olarak ortaya çıktılar. Bu başkan adaylarının tümü de, ABD' yi sırayla yönetmekte olan iki burjuva partisine, Demokrat ve Cumhuriyetçi partilere mensup. Gelecek seçimlerde de seçilecek olan başkan bu iki partiden birinin üyesi olacak.

ABD'nin bugün gittikçe derinleşen bunalımı, aslında bu iki partiden yöneticilerin değiş-tokuşlu yönetimleri sırasında gerçekleşti. Enflasyon, işsizlik, enerji sorunları, kentlerin krizleri, toplumsal güvensizlik, suç oranlarındaki büyük artışlar, yozlaşan toplum, Amerika Birleşik Devletleri'nin yıllardan beri değişmeyen sorunlarını oluşturuyor. Bu sorunların ortaya çıkması ve gelişmesi süreci yaşanırken, ABD başkanları ve diğer yöneticileri hep bu iki partinin adamlarıydı.

ABD'deki tekelci kapitalist sistemin bu iki partisinin de yönetimlerinde ülkenin hep kötüye gitmesi, ülke sorunlarının derinleşmesi ve çözümsüz hale gelmeleri yaşanmıştır. Bu, yukarıda sözü geçen sorunların çözümünü bu iki burjuva partisinin de gerçekleştiremeyeceğini ortaya koymuştur. ABD'de yaşanan bunalım, sistemin sonucudur: Demokrat ve Cumhuriyetçi partilerin getirdikleri çözüm önerileri ise bu sistemin çerçevesi dışında değildir.

Bunun yanısıra, ABD'nin her başkan seçiminde yaşanan olaylar bir kez daha yineleniyor. Başkan adayları, kendilerini seçtirebilmek için tüketim toplumunda alışılmış "reklam" yöntemini uyguluyorlar. ABD'nin en ünlü burjuva yayın organlarından biri olan International Herald Tribune'de bu konuda yer alan bir yorumda, Başkan adaylığının ABD'de "sulu ve utanç verici" bir hal aldığı bildirildi. Gazetede Başkan adaylarının başkanlık reklam kampanyasının, "alıcılara" iyi "mal" sunduğunu iddia eden bir satış pazarına döndüğü yazıldı. Buna göre satılacak "mal"lar başkan adaylarının kendileri ve reklam kampanyasıyla etkilenmeye çalışan "alıcı"ların ABD'li seçmenler olduğu belirtiliyor. ABD'de başkanlık seçimleri de, ABD'nin sisteminin çözümsüzlüğünü ve iğrençliğini ifade ediyor.

İran'a karşı baskı ve karalama kampanyası

İran ile ABD arasındaki gerginlik, Carter yönetiminin İran halkının kararlılığı ve yılmazlığı karşısında gerileyerek Şah'ı ülke dışına çıkarması ve Panama'ya göndermesiyle sonuçlanırken, İran devrimine karşı emperyalizmin uluslararası güçler aracılığıyla başlatılan baskı ve karalama kampanyası yoğunlaştırıldı. NATO'nun Brüksel'deki doruk toplantısının İran'daki durumla ilgili özel bir bildiri kabul etmesiyle tepe noktasında açığa çıkan bu kampanya, Thatcher gibi en gerici, antikomünist kaynakların desteğiyle sürdürülüyor.

Öte yandan Şubat devriminden bu yana ABD emperyalizminin ve CIA'nın İran'a müdahale için başvurduğu yoğun tertiplerin üzerindeki perdeler de birer birer aralanmaya devam ediyor. Büyük sermaye çevrelerinin desteğiyle bir süre hükümette kalarak devrim sürecini frenleme işlevini üstlenen Bazergan'ın yardımcılarından İntizam'ın da CIA ile ilişkili olduğu, Tahran'daki "casusluk merkezi"nde ele geçirilen belgelere dayanarak geçtiğimiz hafta açıklandı.

5 kıtadan haberler

BREZİLYA'DA 50 KONGRE ÜYESİ ÜLKEDE FKÖ BÜROSUNUN AÇILMASINI İSTEDİ

Brezilya'da 50 kongre üyesi hükümete bir yazı yazarak Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Brezilya'ya bir büro açmasına izin verilmesini istediler. Brezilya Devlet Başkanı Figueiredo'ya yazdıkları yazıda Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Filistin halkının tek temsilcisi olduğunu belirten kongre üyeleri, bu örgütün dünyanın pek çok ülkesi tarafından tanınmış olduğunu ve gittikçe daha fazla ülke tarafından tanındığını belirttiler. Kongre üyeleri, bugün Filistin Kurtuluş Örgütü'nü tanıyan ülkelerin sayısının 70'i aştığını kaydederek, gelecekte kurulacak olan bir Filistin devletinin kurucusu olacak olan FKÖ ile dostça ilişkiler içine girmenin hem Filistin hem de Brezilya halklarının yararına olacağını ifade ettiler.

KORE DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ ABD'NİN BÖLGEDE SAVAŞ KIŞKIRTICILIĞI YAPTIĞINI AÇIKLADI

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde, Kore Emek Partisi Merkez Komitesi yayın organı "Rodong Sinmun"da yer alan bir yazıda, Güney Kore diktatörü Park'ın öldürülmesinden bu yana ABD'nin bölgede sürekli gerginlik politikası uyguladığı ve savaş kışkırtıcılığı yaptığı açıklandı. Kore DHC'nın, Güney Kore diktatörünün bir yakın çalışma arkadaşı tarafından öldürülerek emperyalizm tarafından "saf dışı"edilmesinden sonra da, bölgede barış ve güvenliğin sağlanmasından yana olduğunu açıkladığı belirtilen yazıda, buna karşın ABD' nin Güney Kore'de silah yığınağı yaptığı ve Güney Kore'ye çeşitli ağır silahlar gönderdiği belirtildi. Yazıda ABD'nin bu savaş kışkırtıcısı tutumunun bölgedeki gerginliği arttıracağı ifade edildi.

PORTEKİZ KOMÜNİST PARTİSİ YEREL SEÇİMLERDE OY ORANINI YÜZDE 20,2'YE YÜKSELTTİ

Portekiz'de geçen Pazar günü yapılan seçimlerde Portekiz Komünist Partisi oy oranını yüzde 20.2'ye yükseltti. Bir süre önce yapılan genel seçimlerde büyük bir başarı göstererek oylarını yüzde 5 oranında artırarak yüzde 14' den yüzde 19'a çıkaran PKP, bu başarısını yerel seçimlerde de sürdürdü. Portekiz Sosyalist Partisi ise yerel seçimlerde bir kez daha yenilgiye uğrayarak büyük kentlerden Lizbon ve Oporto'da yönetimi kaybetti. Bu arada sağcı partilerin oluşturduğu Demokratik İttifak da genel seçimlerde gösterdiği ilerlemeyi yineledi ve oy oranını yüzde 46'ya yükseltti. Gerici ittifakın genel seçimlerdeki oy artışına, gerici bi politika izleyen Sosyalist Parti'nin hükümeti sırasındaki başarısızlığı neden olmuştu.

Angola halk koruma örgütü üyelerinin sayısı 600 bin'i aştı

Angola'da ulusal bağımsızlığının kazanılmasından birkaç hafta sonra MPLA ve Angola Halk Cumhuriyeti Başkanı Augustinho Neto'nun önderliğünde kurulan Organizaçao de Defansa Popular'ın (ODP — Halk Savunma Örgütü) üye sayısının 600 bini aştığı bildirildi.

Üyelerinin 300 bini silahlı olan ODP, bugüne dek işlevini bir askeri-polis örgüt olarak sürdürdü. Tüm fabrikalarda, işyerlerinde, devlet çiftliklerinde, tarım kooperatiflerinde, şehir semtlerinde, köylerde ve kasabalarda yaygın bir örgütlenmeye sahip olan ODP, Angola Halk Cumhuriyeti'ne karşı Afrika'daki ırkçı rejimlerce, bu arada özellikle ırkçı Güney Afrika tarafından girişilen saldırılara karşı ülkenin savunmasını üstlenmiş durumda. Üyelerine politik ve ideolojik eğitim de yaptıran ODP' nin Angola'nın dışarıdan gelen saldırılara karşı en önemli savunma örgütlerinden biri olduğu bildiriliyor.

Meksika:

TUTARLI REFORM PROGRAMI

Meksika Birleşik Devletleri Başkanı Lopez Portillo, bir süre önce Temsilciler Meclisi ile senato üyelerinin oluşturduğu Ulusal Kongre önünde 1 Aralık 1976'da göreve gelişinden bu yana üçüncü raporunu okudu. Meksika Komünist Partisi ile Sosyalist İşçi Partisi'nin de desteklediği ve Reforma Politica (Siyasal Reform) programı ile seçilen ilk başkan olan Lopez Partillo, raporunda üç yıldan bu yana hükümetinin karşılaştığı güçlükleri ve zaman zaman gösterdiği zayıflıkları ortaya koydu.

Başkan'ın raporunda, Meksika hükümetinin günümüzde ulaşmış olduğu nokta değerlendirildi ve ilerideki günlerde çözüm bekleyen sorunlar için somut çözüm önerileri getirildi. Raporunda Reforma Politica'yı sorunların çözümü için gerçek bir alınaşık olarak değerlendirn Başkan, yurttaş baklarının korunması için zorlu bir mücadele gerektiğini vurguladı.

Ekonomik duruma raporunda geniş bir yer veren Başkan Lopez Portillo ekonominin büyük çabalar sonucu yeniden hareketli bir hale geldiğini belirtti. Bugün Meksika'nın hızlı bir gelişme dönemi yaşadığını belirten Portillo, gelişme hızının 1976'dakl gibi yüzde 7,5 olduğunu bildirdi. Başkan Portillo, bu kalkınma hızı ile işsizlik sorununun 1982 yılına kadar çözülebileceğini umduklarını açıkladı. 1979 devlet bütçesinin 1978 yılına kadar yüzde 23 fazlası ile 51,2 milyar ABD doları olduğunu belirten Portillo, bu olağanüstü toplamdan yüzde 40'ının sanayisektörüne ayrıldığını söyledi.Tarım sektörü için ayrılan payın da yüzde 17 olduğunu belirten başkan, devletin mali gereksinmeleri için bir vergi dengelemesini, yani yükselmeyi öngördüklerini de bildirdi. Buna göre bir "artık değer vergisi" alınırken, düşük gelir grupları vergi dışı bırakılacak.

Dış borçların miktarını geçen yıl 27,939 milyar dolar olarak açıklamış olan Başkan, bu yıl dış borçlarda yüzde 13 oranında bir artış olduğunu da raporunda belirtti.

Başkan Portillo'ya göre Meksika'nın "planlı ve dinamik birdeğişimi" ancak petrol zenginliklerinin değerlendirilmesiyle mümkün olabilecek. Ancak, bu zenginliklerin tam olarak yararlanılabilir duruma gelmeleri de 1982 yılından sonra gerçekleşebilecek.

Portillo, tarım sorununun çözümüne ise iki açıdan yaklaştı: Adalet ve üretim artışı. Bu üretim artışının hem temel gıda maddeleri için, hem de dışsatım ürünleri için sözkonusu olması gerekiyor. Döviz getiren dışsatım ürünlerindeki üretim artışının ülke kalkınması için önemli bir yeri bulunuyor.Lopez Portillo'ya göre tarım reformu henüz tamamlanamamış durumda Çünkü ülkede hâlâ sayıları milyonları bulan az topraklı ve topraksız köylü bulunuyor. Portillo, raporunda üzerine aldığı görevlerin henüz tam olarak yerine getirilemediğini, bunun nedeninin ise coğrafi durumu, yani emperyalizmin en büyük devleti ile komşu olması ve nüfus artışının yeterince denetlenememesi olduğunu belirtti.

Meksika Başkanının raporunun son bölümünde ise, ülkenin bir yeniden doğuş dönemi yaşadığına dikkat çekildi. Buna göre, eski Meksika'da modern bir devlet doğuyor. Bunun göstergeleri ise, eski yarı sömürge bağımlılığına son verilmesi, ülke içinde egemen toprak ağalarının safdışı edilmesi ve uluslararası düzeyde bağımsız devletlerle eşit haklara sahip ilişkiler kurulması.

"İki hükümetli Kamboçya emperyalizmin yalanıdır"

Kamboçya Ulusal Birleşik Cephesi Genel Sekreteri Yos Por, emperyalizmin Kamboçya'nın "iki hükümetli" olduğu yalanını yayarak, Kamboçya Halk Cumhuriyeti'ni uluslararası kamuoyunda yalıtlama çabası içinde olduğunu söyledi. Kamboçya Halk Cumhuriyeti'nl ziyaret eden ADC delegasyonu ile yaptığı görüşme sırasında bir konuşma yapan Kamboçya Ulusal Birleşik Cephesi Genel Sekreteri Yos Por, "İki hükümetli Kamboçya" yalanının emperyalizmin yayın organları tarafından ısrarla işlendiğini belirterek şöyle dedi: "Heng Samrin hükümeti Kamboçya halkının tek temsilcisidir ve iktidarını sürdürecektir. Devrimci yönetimi yıkmaya kimsenin gücü yetmeyecektir."

Kamboçya'da eski gerici yönetimin yarattığı sorunların çözümünde büyük adımlar atıldığını belirten Yos Por, devrimci Kamboçya yönetiminin en büyük yardım ve desteği, SSCB başta olmak üzere sosyalist ülkelerden gördüğünü söyledi. Yos Por, Kamboçya halkının geri kalmışlıktan kurtulma ve ülkede sosyalizmi kurma yolunda emin adımlarla ilerlediğini, bu yolda mutlaka başarıya ulaşacağını da kaydetti.

Fotoğraflarda, Pol Pot ve çetesi tarafından Kamboçya halkına karşı girişilen katliamlardan saptanmış görüntüler görülüyor. Ortaya gömülmüş fotoğrafta ise, Pol Pot hükümetinin Savunma Bakanı Çin'li askeri danışmanlarla birlikte askeri birlikleri teftiş sırasında görülüyor.

Emperyalizmin sosyalizm karşısındaki çözümsüzlüğünü ve çöküş sürecini simgeleyen son yıllarda, kapitalist ülkeler topluluğu içindeki en büyük emperyalist güçler arasındaki rekabet sonucunda, bu güçler arasında da bir denge değişimi söz konusu oldu. Sosyalist sisteme karşı "birlikte" davranmayı sürdüren emperyalist ülkeler,bu arada gelişmekte olan ülkeler topluluğu üzerindeki emperyalist sömürüden kendi hesaplarına daha çok pay alabilme mücadelesini de durdurmadılar. Bu sömürü "daha fazla sömürü" mücadelesini emperyalist ülkelerin ulusal paralarının birbiri karşısındaki değişken durumu en iyi biçimde göstermektedir.

Bundan bir süre öncesine kadar kapitalist dünyanın tartışmasız en geçerli para birimi olan ABD dolarının değerinde son yıllarda çok büyük değişiklikler meydana geldi. Emperyalizmin en büyük gücünün para birimi, onu izleyen en büyük güçler olan FAC ve Japonya'nın paraları karşısında önemli ölçüde değer yitirdi. 1970 yılında 1 ABD Dolar'ı karşılığında 3,65 DM ve 358 Japonya Yeni'i ödemek gerekirken, 1979'da 1 dolar'ın değeri 1,80 Alman Markı ve 230 Japon Yeni'ne düştü. Ajanslar, 3 Aralık 1979 günü ABD Dolarının bir Alman Markı karşısındaki değer yitirişinin rekor bir düzeye ulaştığını bildirdiler. 3 Aralık'ta dünya borsalarında 1 Dolar 1,70 Mark karşılığında işlem gördü.

Emperyalizmin bu üç ana rekabetçisi arasında ABD emperyalizminin konumunun önemli ölçüde sarsıldığını gösteren bir başka oldu da, ABD, FAC ve Japonya'nın imalat sanayilerinde meydana gelen yükselmedeki dengesizliktir. 1967-1977 yılları esas alındığında, bu 10 yıllık süre içinde FAC'nin imalat sanayi malları üretimi yüzde 70, Japonya'nınki yüzde 107 oranında yükselirken, ABD'de bu yükselme sadece yüzde 27 oranında oldu.

Emperyalist rekabet ve para

ABD'nin para değeri ile imalat sanayi malları üretimindeki bu düşüşler, bu ülkenin dünya sanayı üretimi ile dünya ticaretindeki payında açık bir gerilemeyi ifade etmektedir. ABD maliye yetkilileri bu durumu çok yanlı nedenlere bağlamaktadırlar. Bunlar arasında, ABD'deki enflasyon oranındaki artıştan, ödemeler dengesi açığının kapatılamayışına; enerji sorunlarından ABD'nin iç ve dış politik krizlerine kadar birçok neden sayılmaktadır. ABD banknot sistemi şefi Paul Volcker, kısa süre önce şu açıklamayı yapmak zorunda kalmıştır: "Dolar'ın uluslararası borsadaki güçsüzlüğü doğrudan ABD'nin sağlıksız ekonomik durumunu yansıtmaktadır."

Ancak bu önemli zayıflamaya karşın ABD doları, kapitalist dünyanın en önemli ticaret ve ödeme birimi olma durumunu sürdürmektedir. Uluslararası Para Fonu'nun bir istatistiğine göre kapitalist ülkelerin döviz rezervlerinin yüzde 80'i hâlâ ABD dolarından oluşmaktadır. Bu arada, çelişkili gibi görünen bir durum da, Japonya ve FAC'nin ABD dolarının bu düşüşünü önlemek için çaba göstermeleridir. FAC ve Japonya, doların büyük değer kaybı gösterdiği dönemlerde piyasadan bol miktarda dolar satın alarak, değerini yüksek tutmaya çalışmaktadırlar. Bu da emperyalist ülkeler arasındaki pazar rekabetiyle ilişkilidir. Doların değeri yüksek oldukça, dünya pazarlarında FAC ve Japonya imalat sanayi mallarının pazarlanma olanağı da yüksek olmaktadır. Bu durum da emperyalizmin, kapitalist sistemin çözümsüzlüğünü ortaya koymaktadır. Emperyalizmin baş rekabetçileri, imalat sanayi ürünleri üretimini yüksek tutarken, kendi paralarının değerini de düşük tutmak gibi bir ikilemle karşı karşıyadırlar. Bu durum rekabeti iyice kızıştırırken, bu ülkelerin karşılıklı konumlarının zayıflaması tehlikesini de beraberinde getirmektedir. Geçen hafta bu sütunda yazdığımız gibi, sosyalizm ise emperyalizmin bu çözümsüzlüğüne karşılık, yolunda güvenli ve sağlıklı adımlarla ilerlemektedir.

• nail serikoğlu

ABD tekellerinin cinayet örgütü

KU KLUX KLAN

ABD'DE 100 YILI AŞKIN BİR SÜREDEN BERİ FAALİYET GÖSTEREN IRKÇI KU-KLUX-KLAN ÖRGÜTÜ SON GÜNLERDEKİ EYLEMLERİYLE YİNE DÜNYA DEMOKRATİK KAMUOYUNUN DİKKATLERİNİ ÜZERİNE ÇEKTİ. ABD RESMİ MAKAMLARI TARAFINDAN KORUNAN BU ÖRGÜTÜN ÜYELERİ, AMERİKAN NEOFAŞİSTLERİYLE İŞBİRLİĞİ HALİNDE İLERİCİLER VE DEMOKRATLARA KARŞI SALDIRILARINI SÜRDÜRÜYORLAR. DAC'DE YAYINLANAN "HORİZONT" DERGİSİNİN 51. SAYISINDA DA KU-KLUX-KLAN'IN TARİHÇESİ VE FAALİYETLERİ KONUSUNDA BİR YAZI YAYINLANDI. ELDRİDGE R.JAKSON TARAFINDAN KALEME ALINAN BU YAZIYI OKURLARIMIZA SUNUYORUZ.

ABD'de ırk ayrımcılığına dayanan baskı ve kırım politikasını bir yandan Ku Klux Klan gibi örgütler, diğer yandan devletin polisi uyguluyor

Kasım ayı başında Washington'da günümüzün en güçlü terör örgütlerinden biri olan Ku Klux Klan hakkında bir açıklama yapıldı. Bu açıklama, aynı zamanda, "aşırı sağın ABD'de artık hiçbir rol oynamadığını" ileri süren politikacıların yalanını da ortaya koyuyordu.

Beyaz Saray'ın basın sözcüsü açıklamasında şöyle diyordu: "Klan'ın sadece güneyde değil, aynı zamanda ülkenin başka bölgelerinde de yeniden dirilmesi olarak adlandırılan, Başkan'ın ve hükümetin çaba göstermesini gerektiren bir örnek olarak görülmektedir." Açıklamaya göre, ABD Adalet Bakanlığı bununla bağlantılı olarak Klan'ın eylemleri üzerinde "faaliyet gösterecek" bir özel grup kurmuştu.

Martin Luther King tarafından kurulan yurttaş hakları örgütü Southern Christian Leadership Conference'ın (SCLC–Güney Hristiyan Liderliği Konferansı) liderlerinden biri olan Pastor C.T.Vivan geçen Ağustos ortasında şu saptamayı yapmıştı: "MassachusettS.den Kalifornia'ya kadar her yerde Klan vardır ve faaliyettedır. Birleşik Devletler'in bir ucundan öteki ucuna kadar, cezalandırılma korkusu olmadan cinayetlerini işleyebileceğinin bilincinde olan bu beyaz faşist grup varlığını sürdürmektedir."

KU KLUX KLAN NASIL DOĞDU?

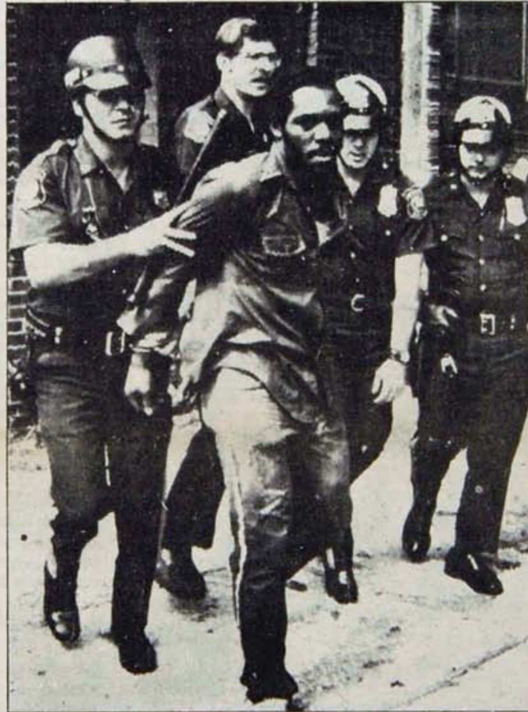
Ku Klux Klan, Amerikan iç savaşında (1861-1865) Güney devletlerinin yenilmesi üzerine, 1866 yılında Pulasik'de (ABD Eyaleti Tennessee'de) halkın yenilgiye tepkisinden yararlanarak kuruldu. Gizliliğe ve mistik suskunluğa karşın üyeleri tanınmamış olarak kalamayan Klan, başlangıçtan beri egemen sınıfların önemli bir kuruluşu ya da taktik yedek gücü olarak kaldı. Bu yedek güç egemen sınıfların iktidarının ve çıkarlarının koruyucusu oldu. Klan'ın "hücre"leri, özellikle kriz zamanlarının hoşnutsuzluğunun yükseldiği zamanlarda, bir ürkütme aracı olarak hizmet etti. Bu dönemlerde ortaya çıkan "klan" mensuplarının görevi, bilinen maskeleri içinde sağa-sola saldırarak yakıp yıkmak, linçler düzenlemek oldu.

Klan'ın saldırıları sadece Güney'deki savunmasız siyahlara yönelik olmadı. Çok yerde ilerici beyazlar da katledildi. 1871 yılında cinayet çeteleri Florida da 53 kişiyi kurban etti. Üç yıl sonra Vicksburg'da (ABD Eyaleti Mississippi'de) bir seçim öncesinde 200 siyah yurttaş "gerçek seçim güvenliğini sağlamak için" katledildi.

Ku Klux Klan 1871 yılında ilk kez resmen yasaklandı. Ancak resmi makamların "sabretmesi" nedeniyle varlığını bundan sonra yıllarca sürdürdü. 1915 yılında bazı yasal boşluklardan yararlanarak yeniden örgütlendi. 1920'li yıllarda, çoğu köylülerden ve kasabalardaki beyaz küçük burjuvalardan oluşan 2-4 milyon üyeye sahip olan Ku Klux Klan gelişiminin en üst noktasına ulaştı. Birçok olayda polis güçleri ve yerel adalet organları ile işbirliği yapan Klan, tüm ABD eyaletleri düzeyindeki saldırı mekanizmasını bazı Temsilciler Meclisi üyeleri ve senatörlerle de destekledi.

Almanya'da faşizmin iktidara gelmesiyle, ırkçı temellerini bu arada fanatik antikomünizm ile de "tamamlayan" Klan, Nazi ideolojisiyle bütünleşti. Daha Anti-Hitler koalisyonun zaferinden önce ortadan kaybolan Klan, 1954 yılında ABD okullarında siyahlarla beyazların birlikte okumaya başlamasıyla yeniden sahnede göründü. Afroamerikan hareketin baskısıyla ortaya çıkan yurttaş hakları yasa hareketi özellikle güneydeki gericilik tarafından birçok saldırılarla karşılaştı.

1966'da görünürde yasaklanmış olan Klan, 1970'li yılların ortalarından beri yeni bir yükselme dönemi yaşamaktadır. Bu gelişme, bu arada birçok siyah belediye başkanının yönetime geldiği Güney'deki denge değişimiyle ve toplumsal çatışmalardaki genel yükselme ile açıklanmaktadır.

Klan'ın bugünkü üye durumu hakkında çelişkili rakamlar vardır. Genel olarak 50 bin kadar üyesi olduğu sanılmaktadır. Sadece son yıllarda Klan'ın mensularının sayısı yüzde 25 artmıştır. KKK ağı tüm ABD eyaletlerini sarmakta ve ABD silahlı kuvvetlerinin içine kadar uzanmaktadır.

"ÜYELERİ KORUMAK İÇİN"

"Tehdit sloganları, taşlamalar, barbarlık ve yakılan haç'lar, bu adı geçen Kuzeydoğu bölgesinde günlük olaylardır", diye yazıyor bir ABD gazetesi.

Sözü edilen yer ABD'nin New Jersey eyaletidir. Temmuz ayında Far Rockaway'de (New York eyaleti) bir KKK "hücresi"nin belirlenmesinden sonra, Kuzey' in bağımsız Klan'ının şefi Earl Schoonmaker, üyelerin adlarının "üyeleri kötü durumlardan ve hükümet makamlarından korumak için" gizli tutulmak zorunda olduğunu açıkladı. Schoonmaker, kamuoyu baskısıyla New York eyaletinde (yüzde 80'i zenci ve Portoriko'lulardan oluşan) bir ıslahevindeki görevinden alınmak zorunda kalındı. Ama yetkililer, gardiyanların Klan üyeleri olmalarına karşı hiçbirşey yapılamayacağını söylüyorlardı. Bu bile, sermayenin egemenlik bölgesinde "yazılı hukuk" ile "pratik hukuk" arasında şimdiye kadar var olan ayrılığı gösteren örneklerden sadece birisidir.

KKK'ın provokatif eylemleri arasında bu yıl Alabama başkenti Montgomery'de 160 silahlı Klan mesbunun yürüyüşü de vardır. Yürüyüş kolu, 1965 yılında Martin Luther King'in yönetiminde yurttaş hakları savaşçılarının dünyaca tanınan ünlü yürüyüşü yaptıkları 80 no'lu caddede hareket etmiştir. 12 Ağustos'ta Klan teröristleri Montgomery kent sınırında polisle çatıştıkları zaman üzerlerinde 100 tabanca ve tüfek ile bir hafif makineli bulunmuştur. Diğerlerinin adını, adresini ve ev numarasını verdiği KKK şefi Wizard Bill Wilkinson yanan haç yürüyüşünün başlangıcında yaptığı konuşmada "silahlarımızı taşvan avlamak için değil, insanları halletmek için taşıyoruz" demiştir.

ŞERİF BÜROLARI

Bu sözün ne kadar geçerli olduğunu, kısa süre sonra Greensboro kentinde olanlar göstermiştir. 3 Kasım 1979 günü yurttaş hakları savunucuları, 150 bin kişinin yaşadığı ABD'nin Kuzey Karolina eyaletinin bu tekstil kentinde.zenci semtinin caddelerinde yürürken, Klan mensuplarının bir komando birliği ile Amerikan Nazi Partisi üyelerinin kanlı bir baskınına uğramışlardır. Bir "Şerif Bürosu Üyesi" (Polis) Greensboro polis şefi Hilliard'ın da kabul etmek zorunda kaldığı gibi – saldırganlara ırkçılığa karşı gösterinin yeri ve zamanı konusunda bilgi vermiştir.

Ve bir başka polis şefi William Swing, birliğinin olay yerine çok geç geldiği suçlamasına karşı şöyle demiştir:

"Biz silahları görünceye kadar yasaları çiğneyecek hiçbir şey olmamıştı". Kuşku yoktur: Klan resmi dairelerdeki işbirlikçiler tarafından desteklenmektedir.

Ancak bir şey daha kesindir: Klan mensupları artık eskisi gibi rahat hareket edememektedir. Bugün, ABD'de her zaman çiğnenmiş olan insan haklarının gerçekleşmesi için mücadele eden güçler etki ve ağırlık kazanmaktadırlar. Eskiden Klan'ın rahatlıkla terör yaratabildiği yerlerde, bugün teröristler sert bir direnişle karşılaşmaktadırlar. 1979 Temmuz'unda Alabama'nın Birmingham kentinde – Angela Davis'in şehri – ellerinde 70 gürzle ve kasklarla, polisin koruması altında yürüyüşe geçen Klan mensupları, yurttaş hakları örgütü SCLC'nin çağırdığı ve 3000'i aşkın siyah ve beyaz yurttaşın katıldığı bir karşı-gösteri ile karşılaşmışlardır. Bu örgüt adına, ABD KP Politbüro üyesi olan yürütme sekreteri Charlene Mitschell, Ku Klux Klan ile Birleşik Devletler'deki tüm nazi örgütlerinin "gerçekten" yasaklanmasını istemiştir. SCLC temsilcileri de "Ku Klux Klan'ın son sıçramasına karşı ortak bir strateji" önermektedirler.

Bir garip tartışma

EMİN İGÜS

Geçtiğimiz günlerde Zülfü Livaneli'nin "Atlının Türküsü" adlı uzunçalarından bazı parçaların denetimde takılması sonucunda, Zülfü Livaneli ile Denetim Kurulu üyesi Timur Selçuk arasında bir yazışma başladı. Zülfü Livaneli'nin denetim kurulunu hedef alan yazısından sonra, Timur Selçuk'un adı geçen uzunçalardaki bazı parçaların denetimde takılmasının haklı nedenleri olduğunu açmaya çalışan yanıtıyla yazışma kişisel platformda gelişen bir tartışma haline döndü. Zülfü Livaneli'nin son yanıtıyla da yeni boyutlar kazandı.

Denetim, ülkemizde yıllardır varlığını sürdüren bir olgu. Zaman zaman biçimsel farklılıklar göstermekle birlikte, uygulamalar sonucunda ortaya çıkanlar denetim mekanizmasının işleyişine öz olarak büyük değişiklikler getirmemiştir. Toplumsal içerikli sanat yapıtlarını ve çalışmalarını hedef alması sonucunda, ilerici sanatçıların tepkilerine neden olmuştur. Bu işleyiş tarzı bugün için de geçerlidir.

Denetim kurulunda Timur Selçuk ve Nevid Kodallı'nın bulunması bu kurumun eleştirilmemesi anlamına gelmez. Bu iki ilerici sanatçının bu görevi üstlenmelerinin sonucunda herşeyin istenilen boyutlarda gelişme göstermesi beklenemez. Çünkü belirleyici olan, bu denetim kurulunun işleyişini sağlayan temel kurallardır. Bu kurallar da kültür ve sanatı kendi çıkarları doğrultusunda kullanma çabası içinde olan burjuvazi tarafından konulmuştur. O halde Timur Selçuk gibi sanatçıların böyle bir kurulda görev yapmaları, ilerici kültür ve sanatımız adına kazanılmış bir mevzi olmaktan öteye geçemez. Bundan sonra yapılması gereken, bu mevzileri yeni mevziler kazanma çabası ile kullanmak ve mücadele etmektir. Bunun yolu da Bahar Erdeniz'in başladığı anda bitene dek detone olduğu bir şarkının Radyo-Televizyonda söylendiği günümüzde, Zülfü Livaneli'nin parçalarının yayınlanamaz olduğunu uzun uzun yazılarla açıklamaya çalışmak değildir. Üstelik böyle bir işi geniş bir okuyucu kitlesi bulunan Cumhuriyet gazetesinde, biraz da her okuyucunun kolayca anlayabileceği bir dilden uzak biçimde yapmak ve giderek meseleyi karalama aşamasına vardırmak hoş bir şey olmasa gerek.

Evet, Deniz mi Olsam (aslı Bulut mu Olsam) örneğinde müzik dili ve Türk dili açısından yapılacak bir çalışmadan sonra "Müzik 'ol' hecesinden, 'sam' hecesine doğru çıkar. İki sözcük yanyana geldiğinde 'deniz mi' deki, 'niz' vurgusundan, 'alsam' daki, 'sam' vurgusuna doğru bir müzik akışı vardır. 'Niz' vurgusu, müzik olarak daha yukarıda, 'sam' vurgusu daha aşağıda olmalıdır" önermesi doğrudur. Ancak bu saptama bana göre besteciliğin bir yanı olmanın ötesine geçemez. Bu da o parçada ille de bu değerlendirme doğrultusunda müzik yapılacaktır anlamına getirilip, parçanın yasaklanmasına haklılık kazandırılmaz. Aksi takdirde sanatçının özgün yaratma yeteneğine ve bir laboratuvar olma özelliğine karşı çıkmış olursunuz. Hal böyle olunca da bu temel kuralları öğrenmek ve bu kurallar doğrultusunda kalıplar çıkararak sanat yapıtı üretmek yeterli olacaktır.

Timur Selçuk yazısında eğitim konusuna da geniş yer ayırmış, verdiği rakamlarla konuyu somutlamaya çalışmıştır. Köklü bir müzik eğitimi hedeflenen, varılması gereken yerdir. Nazım Hikmet'i besteleyecek olan sanatçının bu eğitimden geçmiş olması da arzulanandır. Ancak Zülfü Livaneli'nin böyle bir eğitimden yoksun olması, çalışmalarının yayınlanamaz olmasına veri sağlamaz. Çünkü Ahmed Arif'i müzikleyen Atilla Atasoy olsun, Sabahattin Ali'nin dizelerini müziklemeye çalışanlar olsun, hiçbirinin besteci olmaya karşılık olabilecek eğitimden geçtiklerini sanmıyorum, buna karşılık bu şarkıları hergün televizyon ve radyolardan dinleyebilmek olasıdır. Ayrıca Türkiye'de yaşanmakta olan bir gerçeği de gözardı etmemek gerekir. Ülkemiz insanlarının politik bilinçlenmeleri kültür ve sanat alanındaki eğitimleri henüz yeterli bir düzeye ulaşmamıştır. Bunun koşutunda tinsel gereksinmelerde çok üst düzeyde değildir. Böylece Zülfü Livaneli ve benzeri sanatçıların varlığının temel koşulları oluşmuş olmaktadır. Bu da geçiş döneminin zorunlu sonucudur.

Buraya kadar yazdıklarım genellikle Timur Selçuk'un yazdıklarından yola çıkarak yaptığım değerlendirmeler biçiminde oldu. Ortaya çıkan sonuç Timur Selçuk'un genelde doğru şeyler söylemesine karşın, bunların Türkiye'nin verili koşullarında aynı doğru ifadeyi bulamadığıdır. Ayrıca şu ana kadar yazdıklarımdan Zülfü Livaneli'nin savunmasının yapıldığı sonucu çıkarılmamalıdır. Zaten bu konu dışı ve üzerime düşmeyen bir iştir.

Zülfü Livaneli halk çalgılarımıza yeni boyutlar kazandırmış, birkaçını birarada kullanarak çok sesli denemeler yapmış bir sanatçıdır. Yıllardır tek sese mahkum edilen halk müziğimiz adına çok olumlu bir çalışmayı başlatmıştır. Bu çalışmalar, kültür değerlerimizin çağdaş bir yaklaşımla ele alınması ve gelecekte yapılacak çalışmalara veri olması açısından önemli boyutlar kazanmıştır. Son çalışmalar (Nazım Türküsü, Atlının Türküsü) bu olumlu gelişimin bir uzantısı mıdır yoksa başka bir anlayışın ürünleri midir, bu ayrı bir tartışma konusudur. Benim burada değinmek istediğim Zülfü Livaneli'nin bu son çalışmaları üzerine söylediklerdir. Timur Selçuk'un bazı suçlamalarının çıkış noktaları da bu söylenenlerin içinde yer almaktadır. Zülfü Livaneli plak kapaklarında, çeşitli gazete ve dergilerde çıkan yazılarında kendini besteci olarak tanıtma çabası içinde görünmüştür. Yine bu yazılarından birinde Nazım'ın bir halk ozanı olmadığını, şiirlerinin 20. yüzyılın en modern şiirleri olduğunu ve bu şiirlerde senfonik bir anlatım bulunduğunu belirtmiş ve vine bu şiirlerin ancak çağdaş ve senfonik bir müzikle bestelenebileceğini vurgulamıştır. Daha sonra da "Nazım Türküsü" adlı uzunçalar bu anlayışın ürünü olduğu iddiasıyla çıkarılmıştır. Ardından "Atlının Türküsü" de bu türden bir çalışmanın devamı niteliğinde olmuştur.

Zülfü Livaneli'nin bu son iki uzunçalarında Nazım Hikmet'in şiirlerindeki görkemi, senfonik bir anlatımı dönüştürebildiğini söylemesi iki yanlış değerlendirmeden kaynaklanmaktadır. Burada ya senfoni oldukça hafife alınmıştır, ya da Zülfü Livaneli yapılan işe olduğundan daha yukarılarda yerler aramıştır. Herşeyden önce icra edilen müzik senfonik bir değer taşımamaktadır ve de Zülfü Livaneli'nin sesi senfonik bir çalışmaya eşlik edebilecek güçte ve yeterlilikte değildir. Rubi Su'nun bu konudaki bir değerlendirmesini aktarmak soruna yeterince açıklık getirecektir: "... orkestra ile iş yapmak isteyen insanın, eğer bu insan bestecilik ve şarkı söylemek iddiasında ise çok dikkatli olması gerekir. Büyük işin ne olduğunu söylemekle büyük iş yapılmış olmaz. Evrensellik boyutlarına ulaşmak iddiasıyla halkın bu konudaki duyarlılığını sağlamayı bir yana bırakıp yeteneklerimizi geliştirmek ve bu yeteneklerimiz içinde iş görmek yolunu tutmalıyız." Bu çok önemli ve uyarıcı bir açıklamadır.

Bir başka önemli nokta da Zülfü Livaneli'nin Türkiye'ye döndüğünden bu yana ülkemiz koşullarını kavrayamamış olmasıdır. Ülkemizin siyasal, ekonomik, tarihsel ve kültürel gelişimini özümseyememiş ve bunun doğrultusunda kendi konumunu saptayamamıştır. Bu da giderek kendisini bir stüdyo sanatçısı olma sonucuna götürmüştür (stüdyo sanatçısı olma özelliğini kendi de kabul etmekte ve bugünkü koşullarda bunun bir gereklilik olduğunu belirtmektedir.) Halbuki Pir Sultan'dan, Şeyh Bedrettin'den, Nazım Hikmet'ten bahseden bir sanatçının "ben stüdyo sanatçısıyım" diyerek işin içinden çıkması anlaşılır olmaktan uzaktır.

Yukarda da bahsettiğim gibi Zülfü Livaneli halk çalgılarımıza yeni boyutlar kazandırmış, halk müziğimiz adına olumlu girişimlerde bulunmuş biridir. Gerçekçi bir değerlendirme sonucu oluşacak sınırlar içerisinde oldukça yetenekli bir sanatçıdır. Bununla birlikte çok da geniş bir dinleyici kitlesi bulunmaktadır. Timur Selçuk ise Türkiye'de ender rastlanır yetenekte bir sanatçı, bir müzik eğitmenidir. Bu iki sanatçının karalama aşamasına varan yazışmaları sorumsuzca yapılmış işlerdir. Çünkü bu tartışma müziğimize, daha genelleştirirsek kültür ve sanat mücadelemize katkısı olacak nitelikte değildir. Dahası kültür ve sanatımız adına atılmış olumsuz bir adımdır. Şimdi yapılması gereken, bu tartışmanın biran önce tutarlı bir işleyişe kavuşturulmasıdır. Yapılan işin kişisel bir tartışma olmadığının bilincine varmak ve bu bilinçle hareket etmek zorunluluğu çok açık ortadadır. Umutla...

Behçet Necatigil'in ardından

Şair, yazar Behçet Necatigil'i 13 Aralık günü yitirdik.

1916 yılında doğan Behçet Necatigil, Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdikten sonra, uzun bir süre edebiyat öğretmenliği yapmıştı. İlk şiiri 1935'de "Varlık" dergisinde yayınlandı. "Varlık", "Yenilik", "Yeditepe", "Türk Dili", "Yeni Dergi" şiirlerini yayımladığı dergilerin başlıcalarıydı.

Behçet Necatigil şiirlerinde insanın bireysel dünyasını anlattı. Acıları, özlemleri, umutları ve umutsuzluklarıyla insanın iç dünyasını anlattığı şiirini, ülkemizde bilinen şiir akımlarından birine sokmak olanaksızdır. Aynı dönem içinde yetiştiği, "1940 kuşağı" diye anılan sosyalist gerçekçi şairlerden ayrı bir yola yöneldi. Tek başına, özgün bir şairdi.

Onun sanat anlayışını şu sözlerinde bulabiliriz: "Yetenek ve yatkınlık çoğu zaman çocukluk tarlalarında boy atan delicelerdir. Yabanidir, zehirlidir tohumları. Güzel görünür, bir işe yaramaz. Az zamanda anlaşılır fosluğu. Yeteneğe güvenmek aldatır. Uzun bir çaba, sabır ve dönüştürme gerekir. Islah edecek, uğraşacaksınız! Gür su, kanal düzenine, baraja sokulmazsa, boşuna akar gider. Rastlantıya da her zaman inanmışımdır. Ama sanat hayatımda, başlangıçta ve bir ömür boyu, bende yazma ihtiyacı yaratan şeyler, daha çok kişisel (kişisel dedim ya, kişinin sınırları nerede başlar, nerede biter?) algılar, acılar oldu. O yüzden kendimde ve yakınımdaki çevrelerde gördüğüm, yaşattığım, yitikler, hastalıklar, mutsuzluk ve uyumsuzluklar, benim dünyamı biçimlendirdiler (...) Şiir ve edebiyatın katı, haince, şarlatan olmadığı ölçüde, insanlık, ahlâk, uzlaşma, kaynaşma, beraberlik erdemlerini duyurduğu ölçüde hayatı düzenleyeceğine, güzelleştireceğine tabii inanıyorum. İnsanlarda o erdemleri gerçekleştirme atılımlarını, sağlarsa şiir sağlar, edebiyat sağlar."

* * *

Behçet Necatigil'in yapıtları şunlardır:

Şiirler: Kapalı Çarşı (1945), Çevre (1951), Evler (1953), Eski Toprak (1956), Arada (1958), Dar Çağ(1960), Yaz Dönemi (1963), Divançe (1965), İki Başına Yürümek (1968), En/Cam (1970), Zebra (1973), Kareler Aklar (1975), Beyler (1978).

Radyo Oyunları: Yıldızlara Bakmak (1965), Gece Aşevi (1967), Üç Turunçlar (1970), Pencere (1975).

Deneme: Bile/Yazdı (1979).

Yurtdışındaki işçi çocukları ve Türkiye'li göçmen işçi gençlik

İşçi sınıfına doğan Türkiyeli göçmen işçi çocukları

DOĞAN ÖZGÜDEN

"Türkiye İşçi sınıfının nicel olarak bir milyona yakın bir kesimi bugün yurt dışında, büyük çoğunluğuyla da kapitalist Kuzey Avrupa ülkelerinde çalışmaktadır. Küçük yaşta yurt dışına giden veya yurt dışında doğmuş bulunan çocuklar, büyük bir işgücü potansiyeli oluşturmaktadır. Nitekim her yıl bu kuşaklardan 50 bin kadar Türkiyeli genç Avrupa kapitalist ülkelerinin yedek işçi ordusuna katılmaktadır." (1)

Göçmen İşçi Sorunu üzerine bir başka incelemede bütünün bir parçası olarak ana çizgileriyle değindiğimiz bu konu, 1979-80 döneminde özellikle Federal Almanya'da boyutları bu ülkenin sınırlarını da aşan polemiklere, önerilere, mücadelelere yolaçmıştır.

Bu bakımdan, "Yurt dışındaki işçi çocukları" sorununu özel olarak ayrıntılı bir biçimde ele almak gerekiyor.

Yazının başlığında da belirttiğimiz gibi, sorun giderek sadece yurt dışındaki işçi çocukları çerçevesiyle sınırlı kalmaktan çıkmış aynı zamanda "Türkiyeli Göçmen İşçi Gençlik" sorunu halini almıştır.

Son yıllara değin yurt dışındaki Türkiye'li gençlik dendiği zaman akla gelen tek şey, aile olanaklarıyla Avrupa'da okuyarak Türkiye'nin iş hayatında veya bürokrasi kademelerinde yükselmeye aday mutlu azınlık çocukları olurdu. Bu arada binbir güçlük içinde okuyarak, büyük ölçüde raslantıların da yardımıyla, burs elde edip yurt dışına okumaya gitme olanağına kavuşan halk çocukları da görülürdü. Ancak bu olanaklarla yetişen halk çocuklarının büyük kısmı da, Türkiye'ye dönüşlerinde, içinden çıktıkları sınıfsal çevrelerle bağlarını kopartarak kapitalist düzenin yönetici ve uygulayıcıları arasında yeralırlardı.

Bu arada teslim etmek gerekir ki, ister ailesel olanaklarla, isterse elde ettikleri burslarla okumuş bulunsunlar, bu gençler arasında ilerici, yurtsever, emekçi kitlelerin mücadelesinin içinde, hatta başında yeralan gençler de çıkmıştır. Dönemine göre ilerici burjuva bir hareket olan "Jön Türkler" Hareketi, daha sonra işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin temellerini atan Mustafa Suphi'lerin, Ethem Nejat'ların düşünce ve eylem planındaki girişimleri, bu ikinci kategorinin somut örnekleridir.

Ancak günümüzde "yurt dışındaki Türkiyeli gençlik" denildiğinde akla gelen, Türkiye'den şu veya bu olanaklarla okumak üzere Avrupa'ya veya ABD'ye giden öğrenciler değil, küçük yaşta aileleriyle birlikte kapitalist Avrupa ülkelerine, Kanada'ya, Avustralya'ya, son zamanlarda ise petrol üreticisi Arap ülkelerine göçeden ve hatta bu ülkelerin topraklarında doğarak orada büyüyen işçi çocuklarıdır.

Türkiye'den dışarıya kitlesel göçün 1960'ların başında başladığı göz önünde tutulursa, yirmi yıla yaklaşan bir süre içerisinde artık bu kesimden sadece "işçi çocukları" olarak değil, fakat aynı zamanda "yurt dışındaki işçi gençlik" veya "Türkiyeli göçmen işçi gençliği" olarak söz etmenin gerekliliği ortaya çıkar. Çünkü bu göçmen işçi çocukları artık çalışacak çağa gelmekte ve kapitalist ülkelerin yedek işçi ordusu saflarına katılmaktadır.

İŞÇİ SINIFINA DOĞANLAR

Devlet Planlama Teşkilatı'nın son araştırmalarına göre sadece Federal Almanya'da halen 1 milyon 162 bin Türkiyeli vardır. Bu Türkiyeli nüfusun içinde 272 bin kişilik kesimi 15 yaşından küçük işçi çocukları oluşturmaktadır. 214 bini erkek, 159 bini kız olan bu çocukların 178 bini 6 yaşından küçük, 103 bini 6-10 yaş arasında ve 93 bini de 10-15 yaş arasında bulunmaktadır (2).

Büyük kısmı yabancı topraklarda gözlerini doğrudan işçi sınıfına açan veya çok küçük yaşta Türkiye'deki çevresinden koparak yeni bir sosyal çevrenin içerisinde kendini bulan bu yüzbinlerce Türkiyeli çocuk ve gencin çoğunluğunu, hiç kuşkusuz, okul çağında olanlar oluşturmaktadır. Ancak bu gençlerin bir kısmı ayırımcı eğitim siyaseti yüzünden daha okul çağında başarısızlığa uğrayarak, eğitimi bırakmak ve yedek işçi ordusuna katılmak zorunda kalmakta, bir kısmı da daha yüksek eğitim olanakları tanınmadığı için genç yaşta öğrenciilkten işçiliğe geçmektedir.

Şu halde, yurt dışındaki Türkiyeli gençlik, bir kısmı halen öğrenci durumunda olsa bile, ezici çoğunluğuyla işçi gençlerden, işçi çocuğu olup da eninde sonunda işçi olacak ve ömür boyu işçi kalacak gençlerden oluşmaktadır.

Bu noktada, Genç Öncü'nün bilimsel sosyalizm ilkelerine uygun olarak yaptığı şu saptamayı anımsamak gerekir:

"Bilimsel sosyalizme göre gençlik bir sosyal sınıf değildir. Başta işçi gençlik olmak üzere, köylü gençlik, öğrenci gençlik, işsiz gençlik ve diğer toplum kesimlerinin gençliği, gençlik kavramının içinde yeralır. İşçi gençlik, gençliğin belkemiğidir. Gençliğin örgütlenmesinin belkemiği de işçi gençlik olacaktır. Bu gençlik kesimlerinden en fazla örgütlenmeye yatkın olanları, işçi ve öğrenci gençliktir." (3)

Bu saptama, yurt dışındaki Türkiyeli nüfus açısından sadece ilkesel bir yaklaşımı değil, aynı zamanda gerçeğin kendisini dile getirmektedir. Çünkü, kitlesel işçi göçünün ürünü olarak oluşan yurt dışındaki Türkiyeli nüfusun hemen tamamı, ideolojik olarak hâlâ Türkiye'deki bağlarının izlerini ve etkilerini taşısalar, ve hatta belli birikimleri gerçekleştirerek sınıf atlama tutkusu içinde bulunsalar bile, işçi sınıfının mensubudur. Üstelik hem bulundukları gelişmiş kapitalist ülkeninişçi sınıfı içinde yeraldıkları, hem de Türkiye işçi sınıfının genel mücadelesinden kopamadıkları için, enternasyonalizmi sadece bir ilke olarak değil, günlük pratiklerinde somut olarak tanıyan ve geliştiren bir konum içindedirler.

Kapitalist Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli göçmen nüfusu içinde artık köylü gençliğinden, küçük burjuva katmanların gençliğinden söz edilemez. Mevcutu yarım milyona yaklaşan bu kitle tam anlamıyla bir işçi gençlik kitlesi ve kısa zamanda işçi sınıfı saflarına katılmağa yazgılı bir öğrenci gençlik kitlesi oluşturmaktadır.

Su halde, yurt dışındaki Türkiyeli işçi gençlik kitlesi, potansiyel olarak, Genç Öncü'nün örgütlenmeye yatkınlık bakımından en ön safta gördüğü işçi ve öğrenci gençliğin bir parçasıdır, onun yurt dışındaki kesimidir.

YURT DIŞINDAKİ TÜRKİYELİ GENÇLİĞE ETKİLER

Yüksek bir örgütlenme potansiyeline sahip bulunan yurt dışındaki Türkiyeli göçmen işçi gençlik nasıl örgütlenir, işçi sınıfı siyasal hareketinin bilimsel sosyalist politikasına ve devrimci yoluna uyumlu bir yolda yürümesi nasıl sağlanır?

Gençlik örgütü sorununa Genç Öncü' nün genel planda verdiği cevap, yurt dışındaki Türkiyeli gençlik açısından da geçerlidir: "Parti en başta gençlik gruplarının istekleri, gereksinmeleri ve çıkarları karşısında duyarlı olmak zorundadır. Bilimsel sosyalistler, gençlik sorunları üzerinde doğru bir politika getirmeye ve bu politikayı ülkelerinde geçerli olan koşullar altında en yararlı biçimde uygulamaya dikkat gösterirler. Böyle bir çalışma ise, gençlik örgütü olmadan düşünülemez." (4)

Yurt dışı planında da, bilimsel sosyalist hareketin, Türkiyeli göçmen işçi gençliğin istekleri, gereksinmeleri ve çıkarları karşısında duyarlı olması, bu konuda doğru saptamalar yapması ve çözümler bulması gerekiyor.

Türkiye'deki kesime göre çok farklı ve karmaşık etkilenme süreci içinde bulunan yurt dışındaki Türkiyeli gençlik açısından, onun sorunlarının doğru saptanması ve doğru çözümler getirilmesi daha da büyük önem taşımaktadır.

Bu karmaşık sürecin kuşkusuz olumlu yanları vardır. Herşeyden önce, yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu gençler doğrudan işçi sınıfına doğmakta, enternasyonal niteliği ağır basan bir işçi kitlesi içinde yetişmektedir. Bu yapı içerisinde, Türkiyeli genç işçinin ilerici demokratik gençlik örgütüne, bir sendikaya, hatta o ülkenin işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisine girip çalışması, dünyada en uzun sınıfsal mücadele geleneğine sahip Avrupa ülkelerinin deney birikiminden doğrudan yararlanması olanaklıdır. Bu bakımdan, Türkiye ilerici gençlik hareketi, yurt dışındaki Türkiyeli genç göçmen işçiler arasında yürüteceği çalışmalarda hazır olanaklara ve güçlü müttefiklere sahiptir.

Ancak tüm bu olumlulukların yanısıra, yurt dışındaki gençlik, kendi sınıfsal çıkarlarına ters düşen etkilemelere de aynı derecede açıktır. Yurtlarından uzak düşen tüm göçmen topluluklarında görülen "yalnız kalma, yalıtlanma, kişiliğini yitirme" endişesi, birçok işçiyi ve yakınlarını, milliyetçi ve dinsel önyargılara daha sıkı bağlanmağa, bu duyguların sömürüsünü yapan çevrelere ve örgütlere daha kolay teslim olmağa itebilmektedir.

Türkiye'yi tanımadığı ve yaşamadığı gibi bulundukları Avrupa ülkelerinin yerli halkı tarafından da dışlanan, bu yüzden de tam bir psikolojik çöküntü içerisinde bulunan gençler açısından, hele bunlar işsizse, lumpen-proleterleşme yazgısıyla karşı karşıyaysa, hangi çevreden gelirse gelsin en küçük bir ilgi, tavır belirleme bakımından büyük rol oynamaktadır. Bunun en somut örneği, Milliyetçi Hareket Partisi'nin yurt dışındaki genç işçiler arasında, ama daha çok genç işsizler arasında, diğer siyasal hareketlere oranla daha hızlı ve daha yaygın bir biçimde etkileme ve örgütleme olanağı bulabilmiş olmasıdır.

Ülkücüler'in yoğun çalışmalarının yanısıra, dinsel dernekler, Kur'an kursları yoluyla da Türkiyeli gençlik tam bir beyin yıkamasına tabi tutulmaktadır. Türkiye Devleti'nin dış misyonları da, CHP iktidarı döneminde bile, Türkiyeli gençliği bu gerici, dinci ve faşist çevrelerin kucağına itecek tüm çalışmalara arka çıkmaktadır.

Böyle bir süreç içerisinde, yurt dışındaki Türkiyeli gençlik, Türkiye bilimsel sosyalist hareketinden ilkeli ve tutarlı bir yaklaşım beklemektedir.

Kuşkusuz, yukarıda değindiğimiz çeşitli etkilemelerin yanısıra "devrimcilik" adına çeşitli grupların, fraksiyonların yurt dışındaki Türkiyeli göçmen işçi gençler arasında etkinlik kazanma, örgütlenme girişimleri olagelmiştir. Ancak bu girişimler genellikle, bu gençlik kitlesinin somut sorunlarına eğilerek bu temel üzerine örgütlenmekten çok, kişi ve slogan fetişleri çevresinde "vurucu güç"ler oluşturma çabalarıyla sınırlı kalmıştır. Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden ötürü, bu büyük kitle içerisinde, her eğilimin, her gurubun, her fraksiyonun kendi fetişleri çevresinde birer "vurucu güç" oluşturması mümkündür. Nitekim, psikolojik çöküntü ortamında, özellikle işsiz gençler arasında, kendi sınıfsal çıkarlarına ters düşecek şekilde faşist, dinci, sapık gruplara girmiş olan gençlerin sayısı az değildir.

Ancak uzun erimli sorun, bu büyük potansiyelden bilinçsiz, körü körüne itaatkar, fetişler peşinde sürüklenen gruplar yaratmak değil, özelde kendi sorunlarının, genelde ise hem Türkiye halkının, hem içinde bulunduğu ülkenin emekçilerinin sorunlarının bilincinde olan, bu uğurda örgütlü mücadele verebilecek kitlesel bir hareket oluşturmak sorunudur.

Yakıcı güncel sorun ise, göçmen işçi çocuklarının eğitimi ve genç göçmen işçilerin işsizliği sorunudur, ki bu konuda daha sonraki yazılarda ayrıntılı bilgi vermeğe çalışacağız.

Yineliyoruz. "İkinci Kuşak"denilen, yurt dışındaki Türkiyeli göçmen işçi çocukları kuşağı, artık her yıl 50 binlik müfrezeler halinde genç işçilere dönüşmekte ve yedek işçi ordusunun saflarına katılmaktadır. Özellikle Türkiyeli göçmen nüfusunda yüksek olan doğum oranı nedenlyle daha ileride yıllarda bu müfrezelerin mevcudu daha yüksek sayılara ulaşacaktır.

Yaşam, Türkiye bilimsel sosyalist hareketinin ve ilerici gençlik hareketinin, yurt dışındaki gençlik kesiminin sorunlarına eğilmesini, bu sorunlara çözümler getirmesini, bu çözümler uğrunda mücadele vermesini ve bu kitle içerisinde de örgütlenmesini dayatmaktadır.

1) *D.O., "Yurt Dışındaki Türkiyeli İşçiler, Yurt ve Dünya, Kasım 1978, Sayı: 12, s. 302*
2) *İnfo-Türk Ajansı, Bülten, Haziran 1979, Sayı 32, s.5*
3) *Gençlik Örgütlenmesinin İlkeleri ve Türkiye, Genç Öncü Yayınları 1, Şubat 1978, s.9*
4) *A.g.e., s.10*